



NR 20 • 17. NOVEMBER 2010

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA HÄÄLEKANDJA, ASUTATUD 1925. AASTAL

Rohkem tähelepanu ettevõtlikele inimestele!

Toomas Lumani kõne Eesti Kaubandus-Tööstuskoja 85. aastapäevale pühendatud vastuvõtul 11. novembril Kadrioru lossis

Nii mõnigi meie pikaajaline partner on öelnud, et ta tuleb Koja sünnipäeval kohale selleks, et kuulata, mis ettevõtjaid Eesti riigis kõige rohkem häirib. Tahaksin seekord rääkida sellistest asjadest nagu nõudlus ja nõudlikkus, vastutus ja vastutustundlikkus.

Viimase kahe aasta jooksul on kõik ettevõtjad saanud omal nahal tunda, mis asi on nõudlus, selle näiteks 90-protsendiline langus ning sellega kaasnenud vajadus kulusid ja töötajaskonda koomale tõmmata. On selgunud seegi, et mõnede äriplaanide järele puudub nõudlus üleüldse ning on tegevusalasid, kus lisaks nõudlusele on ära kadunud ka pankade poolne valmisolek krediteerimist pakkuda. Olukord muutus Eesti majanduses kiiresti ja kardinaalselt ning taastub moel, mis ei sarnane varasemale. Loode-tavasti jõuame siiski seda kaudu uuele, kõrgemale ja efektiivsemale tasemele ettevõtete juhtimises ja majandamises.

Võiks ju arvata, et kui muutused majanduses on olnud nii kardinaalsed, siis on see kaasa toonud ka põhjapanevaid muutusi riigijuhtimises ja avalikus halduses. Või kipub meil ikka nii olema, et ametnikkond suudab tekitada nõudlust iseenese tegevuse järele, küsimata kodanikult, kas ühe või teise tegevuse või regulatsiooni järele on olemas reaalne vajadus. Ettevõtjate jaoks on jätkuvalt suurimaks halduskoormusega seotud kuluks seadusemuudatustega kursisolemise kulu.



Jätkub lk 2 ▶

TÄNA LEHES:

- ▶ Riigi Teataja uuest elektroonilisest keskkonnast
- ▶ Audiitortevgevusest muutunud majandusruumis
- ▶ Suurte pangatähtede vastuvõtmisest kaubanduses
- ▶ Euroopa autotööstuse probleemidest ja arengusuundadest
- ▶ Tagasivaade Tallinna kohtumistele Peterburis
- ▶ Ülevaade Kaubanduskoja haridusteemalistest tegemistest

Algus esikaanel

Rohkem tähelepanu ettevõtlikele inimestele!



▲ Eesti Kaubandus-Tööstuskoda esitles oma 85. aastapäeva pidulikul vastuvõtul majandustegelaste leksikoni „Kes on kes Eesti majanduses 2010?“
Leksikoni koostab ja kirjastab Eesti Kaubandus-Tööstuskoda iga viie aasta järel oma juubeliaastal. Kaks varasemat raamatut ilmusid aastatel 2000 ja 2005.

Kriisi jooksul on keskmise ettevõtte suurus kahanenud üheteistkümnelt töötajalt üheksani. Pange tähele! Keskmine Eesti ettevõtte on niinimetatud mikroettevõtte. Ja küsigem nüüd iseendalt, head ametnikud ja riigiisad, kas nii ulatuslikud ja sagedased seadusemuudatused on ikka vajalikud, kuidas küll selle üheksa töötajaga ettevõtte juht ja omanik kõigi nende muudatustega kursis olla võiks suuta? Kas äkki seda kaudu ei muutu enda teada seaduskuulekalt käitunud ettevõtja seaduserikkujaks? Samal ajal ärgem unustagem, et sama arvu töökohtade loomiseks vajame nüüd rohkem ettevõtlike inimesi kui enne. Kas me mitte selle pideva muutmisega ja seda kaudu halduskoormuse kasvuga ei tapa ettevõtlikkust nii mõneski ettevõtlikus inimeses lõplikult? Ei pea olema nobelist, et aru saada, lisaks iga üksiku töötuks jäänud inimese eest hoolitsemisele tuleb oluliselt suure-

mat tähelepanu pöörata ettevõtlike inimeste – ettevõtjate – toetamisele ja julgustamisele töökohtade loomisel. Oleme küll teinud märkimisväärseid edusamme ettevõtluse alustamise barjääride vähendamiseks, uuest aastast ei nõuta algajalt kapitalistidelt isegi mitte kapitali olemasolu, kuid halduskoormuse vähendamine tegutsevate ettevõtete olult on jäänud laias laastus siiski deklaratiivseks.

Aastaid oleme rääkinud riigieelarve ja kohalike eelarvete vahendite säästlikumast ja efektiivsemast kasutamisest avaliku teenuse pakkimisel. Täna, pea kakskümmend aastat peale riigi taasiseseisvumist oleme aga sunnitud tõdema, et olukord selles vallas on kaugel ideaalsest. Oleme selle aasta jooksul küll jõudmas riigihangete seaduse põhimõtetlike muudatusteni ja täpsustusteni, kuid ärgem unustagem, et märkimisväärne osa eelarvevahen-

ditest kasutatakse ära ostude kaudu, mis jäävad riigihanke piirmäärade allapoole ja sellel põllul näema täna ulatuslikku tegematajätmist. Kiire väljavõte Riigi Teataja andmebaasist näitab, et 240 omavalitsusest on oma hankepoliitika selles avaldanud vaid 27. Mõnevõrra rohkem on neid, kellel vastavad juhised dokumendiregistrist leitavad. See ei tähenda küll üheselt, et ülejäänutel need puuduks, küll aga on see märk läbipaistmusest. Keskvalitusele alluvate ametite ja inspeksioonide puhul on lood sarnased. Kahjuks ei õnnestunud mitte ühegi ameti või inspeksiooni veebilehelt leida, millistest põhimõtetest hangete korraldamisel lähtutakse. Ajakirjanikud, akadeemikud ja ametnikud on korduvalt viimastel nädalatel kurtnud, et Eestis konkurents ei toimi. Avaliku raha läbipaistev ja konkursipõhine kasutamine aitaks sellele oluliselt kaasa. Siinkohal küsiksin, et kas me vajame järg-

mist kahtkümmet aastat või võiksimise selle kitsaskoha avalikus sektoris likvideerida järgmise aasta jooksul.

Tuleb tunnistada, et juubeliaasta jääb meelde nii mõnegi negatiivse trendiga ka majanduskeskkonna kujundamisel. Tihtipeale on probleem isegi mitte ühe või teise otsuse sisus, vaid viisis, kuidas selleni jõutakse. Siinkohal tuleb otsa vaadata mitte ainult ametnikonnale, vaid ka poliitikutele. Initsiatiivid ja eelnõud nagu plastikkoti aktsiis või võlakaitse seadus on jõudnud Riigikogu menetlusse ilma igasuguse eelneva avaliku aruteluta, mõjude analüüsita ning kaasamise põhimõtteid eirates. Me ei taha mingil juhul pärssida seadusandja õigust seadusandlikku initsiatiivi üles näidata, kuid selle juures tuleb järgida kõiki mängureegleid, mida seadusandja ise on paika pannud ja väärtusi, mida üheskoos demok-

raatlikeks saaksime nimetada. Kui Riigikogu neist väärtustest lugu ei pea, siis on raske kohalikele omavalitsustelt nõuda läbipaistvat ja kaasavat tegevust kohalike maksude või hankepoliitika kehtestamisel.

Viimaste nädalate ajakirjandusest olen lugenud ettepanekut taastada ettevõtete võimalus erakondi sponsoreerida, mis teadupärast tänasel päeval on Eestis keelatud. See paneb mind küsima, kas poliitikud ise ikka saavad aru, kui unikaalse ja demokraatliku süsteemiga meil täna tegemist on. Demokraatia keskmes on kodanik ja tema toetus – olgu siis hääli valimistel või annetuse parteikassasse – see peab olema tugevam kui ükskõik millise rahvusvahelise või kodumaise korporatsiooni võime sekkuda valimiskampaniasse. Kui poliitikutel on teada kaudseid või varjatud annetusi ettevõtete poolt parteikassadesse, nagu nimetatud artiklis viidati, siis tuleks neil pöörduda sellesisulise avaldusega õiguskaitseorganeisse, mitte teha ettepanekuid varasema süsteemi, mis paljude ettevõtete suhtes ka surveavaldamiseks sobis, taastamiseks. Toonitan veelkord – Kaubanduskoda ei toeta mingil juhul ettevõtetele parteikassasse annetamise võimaluse taastamist, sest see oleks selge taandareng meie vägagi demokraatlikus ühiskonnas.

Keskkonda kujundavaid ja hea tava piiresst väljuvaid praktikaid näeme ka ametkondade juures. Kui ametkond, kelle kodulehe esiküljel on lause – „Valvame, et isikuandmete kasutamisel austataks eraelu ning et riigi tegevus oleks läbipaistev” – paneb kokku juhendit tööandjatele ja kaitseb seda eelnõud väljatöötamise ajal templita „Asutusesiseseks kasutamiseks”, siis on tegemist hirmuäratava pretsedendiga. Kartus avaliku debati ees muudab selle olematuks ja diskrediteerib de-

mokraatia mõistet. Nõudlikkus ei saa väljenduda vaid nõudlikkuses seaduse täitja, vaid ka koostaja või järelvalvaja suhtes.

Ministeeriumite vahel toimub seadusloome kooskõlastamise protsess, ehk sellest ka see sageli kohatav mentaalne tõrge kaasata ettevõtjaid sisuliselt neid puudutavate seaduste, määruste, juhendite väljatöötamisse. Me ei soovi, et meiega midagi kooskõlastataks või valmis asjale heakskiitu otsitaks. Me soovime olla kaasatud, algusest peale, ja seda selleks, et ettevõtjad mõistaksid muudatuse vajadust ning tuleks kaasa seaduse mõtte ja sisuga selle täitmisel.

Tahaksin rõhutada ühte meie erilist soovi – olla kaasatud hariduselu edendamisse. Haridusküsimused on pidev ja läbiv teema Koja juhatuse istungitel, oleme püüdnud oma seisukohti selgitada küll ministriumis, küll parlamendis, kuid arengud on ikkagi liiga aeglased. Mida aeg edasi, seda vähem on meil usku, et põhihariduse, mis peaks olema sama kvaliteetne ja kättesaadav igale lapsele kogu riigis, üle otsustamine saab olla usaldatud valla- ja valitsuste kätte. Õigem oleks tegelikult öelda, et oleme täna veendunud selles, et põhihariduse muutmise riiklikuks ühtsushariduseks on vältimatu.

Majanduse taastamise käigus näeme juba praegu paradoksaalselt nii suurt töötust kui suurt kvalifitseeritud tööjõu puudust. Koolide sissetastumissuhtet vaadates on meil hirm, et toodame struktuurset tööpuudust täie auruga edasi. Riiklik koolitustellimus vastab küll majanduse struktuurile, aga kui üle poole õppuritest õpivad väljaspool riiklikku koolitustellimust ja nende valikud on suunamata ning juhuslikud, ei ole meil olulist lootust paranemiseks. Juba kolme aasta pärast

lahkub Eesti tööjõuturul loomulikult viisil rohkem inimesi, kui sinna suundub. Ilmselgelt peavad need noored tööturule suunduvad olema võimelised enamaks kui sealt lahkujad.

Tööjõu kõrval on ettevõtjate jaoks teine oluline faktor alati maksud. Me ei oleks Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, kui peokõne seda sõna mainimata mööduks. Siinkohal tahan aga taas tulla teema nõudlus juurde. Need, kes võtavad nõuks sõna võtta maksude ja maksusüsteemi muutmise teemal, peaks endale selgeks tegema, kas selle järele ikka vajadust on. Kriisist taastumise käigus pole olulisemat asja kui maksusüsteemi stabiilsus ja atraktiivsus. Ma ei väida, et Eesti maksusüsteem on vigadeta – ühe või teise nurga alt on meil detaile, mis vajaksid kindlasti lihvimist. Kas aga saab tõsiselt võtta ühe ennast professoriks nimetava isiku seisukohavõttu, et valitsused on kümne aasta jooksul jätnud ettevõtte tulumaksuna kokku korjamata kümneid miljardid kroone. Vaadake fakte, 2008. aastal laekus Saksamaa eelarvesse ettevõtete tulumaksu summas, mis võrdus 0,64 protsendiga Saksamaa rahvuslikust koguproduktist. Eestis aga laekus riigile ettevõtete tulumaksu summas, mis võrdus 1,65 protsendiga meie rahvuslikust koguproduktist. Seega protsentuaalselt ca 2,6 korda rohkem. Kui me siin Eestis oleme selle teadmise juures kellegi arvates midagi jätnud kokku korjamata, siis tuleb välja, et teised seal Euroopas ei korja kokku sedagi, nii, et kas meil on ikka põhjust häbeneda? Samuti avaldas üks meediaväljaanne eelmisel nädalal artikli, kus kirjeldas, kuidas rahvusvaheliste ettevõtete tütar-ettevõtted on andnud laenu väljapoole Eestit oma sidus- ja emaettevõtetele. Sellele tegevusele püüti anda negatiivset varjundit. Tuletaks siinkohal meelde, et varasemal ajal on

sama meediaväljaanne arutlenud vajaduse üle teha Eestist ja Tallinnast piirkonna finantskeskus, pakudes selleks välja mitmeid ideid. Kulla arutlejad, see, et Eesti tütar-ettevõtted annavad laenu seda ju tähendabki, et oleme muutumas piirkondlikuks finantskeskuseks. Samamoodi annavad ju laenu finantsettevõtted nii London Citys kui Frankfurtis. See ongi ju see, mida me taotlesime, et siit toimuks suurem finantsvarade juhtimine kui kohalikul turul kasutatakse. On ju ka üks suur rahvusvaheline kontsern andnud teada suisa oma ühe haru finantsjuhtimise Tallinnasse kolimisest. Nii, et lugupeetud kirjutajad ja arutlejad, analüüsige enne asjade tegelikku seisut, kui asume igas asjas negatiivset otsima. Tõsi ta on, et paraku võttis see kõik aega kümme aastat, enne kui uus ettevõtete tulumaksusüsteem, mis jõustus 01.01.2000 need tulemused andis. Aga seda enam peaksime seda hoidma, mitte demagoogilistel argumentidel muutma tõttama.

Head riigiisad ja ametnikud, tahan siinkohal veelkord toonitada, et ettevõtjad ja nende esindusorganisatsioonid ei soovi mitte mingil moel asuda parlamendi, valitsuse või riigiasutuste rolli aga samal ajal ei tagane me ka mingilgi moel oma seisukohast, et demokraatlikus õigusriigis ei tohiks ühtegi seadust või muud seadusandlikku akti muuta põhjaliku analüüsita, mõjude hinnanguta ja avaliku ning argumenteeritud diskussioonita nendega, keda see muudatus puudutab.

Lõpetuseks tahan aga teid kõiki veelkord tänada pikaajalise ja tiheda koostöö eest ning tuletada meelde, et ÜRO on meid äsja arvanud väga kõrge inimarenguga riikide hulka. Käitugem siis sellele vastavalt ning hoidkem üleval vaid avatud ja argumenteeritud diskussiooni ühiskonna arendamiseks. ■

Sisukord

| | |
|--|----|
| Kaubanduskoja 85. aastapäev | |
| Rohkem tähelepanu ettevõtlikele inimestele! | 1 |
| Seadusandlus | |
| Riigi Teataja uues kuues | 5 |
| Auditi poliitikavaldkonna roheline raamat | 6 |
| Auditortegevus muutunud majandusruumis | 7 |
| Puhkuseosakute regulatsioon | 9 |
| Koja gallupid | 10 |
| Ettevõtjale eurost | |
| Selgitus suurte euro pangatähtede vastuvõtmise kohta kaubanduses | 11 |
| Euroopa uudised | 12 |
| Kuhu liigub Euroopa autotööstus? | 14 |
| Noppeid probleemidest ja arengusuundadest | |
| Tagasivaade | |
| Miski ei lähenda nii nagu ühine rahateenimine | 15 |
| Hariduspoliitika | |
| Tagasivaade Kaubanduskoja haridustemaatilistele tegemistele | 17 |
| Liikmeintervjuu | |
| AS PLANSERK – 15 aastat kvaliteeti | 18 |
| Vastutustundlik ettevõtlus | |
| Laste- ja noortesõbralik ettevõtte 2010 – AS G4S | 20 |
| Teated | 21 |
| Liikmelt liikmele | 24 |
| Koostööpakkumised | 25 |
| Riigihanketeated | 25 |
| Uued liikmed | 26 |

Kalender

| | |
|------------------------------|--|
| 23. november | Ekspordi Akadeemia seminar „Trendid” tipp- ja keskastmejuhtidele Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee |
| 23.–24. nov | Kontaktkohtumised säästliku ehitusega tegelevatele ettevõtjatele ja organisatsioonidele Västeras, Rootsis Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee |
| 30. november | Seminar: Euro tulekuga kaasnevad muudatused raamatupidaja töös Clarion Hotell Euroopa konverentsikeskuses (Paadi 5, Tallinn) Toomas Hansson • Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee |
| 1. detsember | Kontaktkohtumised AgroMatch ja firmakülastused põllumajandusmessi Agromek 2010 raames Taanis Herningis Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee |
| 2., 3. ja 9. dets | Ekspordiplaani koostamise koolitus Rakveres Lääne-Viru Maavalitsuse saalis (Kreutzwaldi 5) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee |
| 8. detsember | Ekspordi Akadeemia seminar „Innovaatilised võimalused kulude optimeerimiseks” tipp- ja keskastmejuhtidele Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee |
| 17., 18. ja 24. jaan | Ekspordiplaani koostamise koolitus Võrus Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzwaldi 34) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee |
| 17. jaanuar | Välismessikoolitus Tallinnas Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee |
| 18. jaanuar | Turu-uuringute koostamise koolitus Tallinnas Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee |
| 19. jaanuar | Ekspordi Akadeemia seminar „Võtmetegevused” tippjuhtidele Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee |
| 20. jaanuar | Ekspordi Akadeemia seminar „Võtmetegevused” keskastmejuhtidele Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee |
| 7. veebruar | Välismessikoolitus Kuressaares Kaubanduskoja Kuressaare esindus (Tallinna 16) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee |
| 8. veebruar | Turu-uuringute koostamise koolitus Kuressaares Kaubanduskoja Kuressaare esindus (Tallinna 16) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee |
| 15. veebruar | ECOFIRA kontaktkohtumisteüritus keskkonnasektori asjatundjaile Hispaanias Valencias Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee |
| 21. veebruar | Ekspordiplaani koostamise koolitus Tallinnas (vene keeles) Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee |
| 8. märts | Turu-uuringute koostamise koolitus Võrus Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee |
| 14., 15. ja 21. märts | Ekspordiplaani koostamise koolitus Tallinnas Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee |

MAIT PALTS

Politiikakujundamise- ja õigusosakonna juhataja

Riigi Teataja uues kuues

Juba mõne nädala jooksul on olnud kasutusel uus Riigi Teataja elektrooniline keskkond. Kas see on ka lihtne ja kasutajasõbralik?

Avades www.riigiteataja.ee on esmamulje positiivne, sest tegemist tundub olevat lihtsa ja loogilise ülesehitusega otsingusüsteemiga, kus varasem funktsionaalsus säilitatud ning muudetud visuaalset ajakohasemaks. Puutudes igapäevaselt ise kokku õigusaktide otsimisega, olgu siis kehtivate või mingil kindlal ajahetkel kehtinud, kuid tänaseks kehtetutega, on oluliseks eelkõige otsingu lihtsus ja kiirus. Võrreldes eelmise versiooniga on vähemalt otsinguvõimalused hetkel säilinud ja mõned uued võimalused isegi lisandunud. Näiteks saab kohe avalehelt otsida õigusakti ka selle ametliku lühendi järgi. Tegemist ehk küll eelkõige juristile mõeldud otsimist kiirendava võimalusega, mis kindlasti aja jooksul veel täienema peaks. Viimast seetõttu, et vähemasti praegu vastetele ÄS (äriseadustiku ametlik lühend) õiget vastust ei saanud. Samuti ei soovita praegu avalehel oleva lihtsa otsingu kaudu otsida õigusakti, mille nime te täpselt ei tea. Pooliku või osalise pealkirja järgi õigusakti leidmiseks tasub kasutada täpset otsingut, mille tulemustest suurema tõenäosusega õige leiab. Näiteks sõnadele „mittetulundus“ või „äriseadus“ hetkel lihtsa otsingu abil soovitud vastust ei saanud. Küll aga leidis täpne otsing mõlema sõna järgi koheselt vastavalt nii mittetulundusühingute seaduse kui ka äriseadustiku kehtivad redaktsioonid.

Tavakasutaja jaoks on kindlasti väga positiivsed kaks uuendust. Võrreldes vana elektroonilise Riigi Teatajaga on

uues võrguväljaandes terviktekstidele lisatud sisukorrad ning terviktekstide erinevaid redaktsioone on võimalik võrrelda. Viimane on eriti kasulik, et tuvastada seadusemuudatusi ning neid võrrelda. Võimalik on kahte eri hetkel kehtinud sama seaduse teksti kõrvuti vaadata ning koos liigutada. Näiteks saab hõlpsasti võtta lahti tulumaksuseaduse täna kehtiva redaktsiooni ja sinna kõrvale 01.01.2011 kehtima hakkava redaktsiooni ning neid paralleelselt võrrelda. Hea on näiteks vaadata, milliseid muudatusi euro kasutuselevõtt maksuseadustes kaasa toob. Muutunud tekstiosad on kergemini tuvastamiseks ka erinevat värvi.

Tavakasutaja jaoks on kaks positiivsed uuendust. Võrreldes vana elektroonilise Riigi Teatajaga on uues võrguväljaandes terviktekstidele lisatud sisukorrad ning terviktekstide erinevaid redaktsioone on võimalik võrrelda. Viimane on eriti kasulik, et tuvastada seadusemuudatusi ning neid võrrelda.

Lisaks on avaldatavate aktide kohta võimalik tellida e-postiaadressile teateid koos avaldatud aktide linkidega, mille abil on muudatusi hea jälgida. Meeldetuletuste tellimiseks tuleb aga ennast Riigi Teataja kasutajaks registreerida.

Avaldamisel uues keskkonnas lisanduvad aktide juurde lingid ka muudatuste menetluse kohta Riigikogus ja kooskõlastamise infosüsteemis. Kuna seeläbi peaksid muutuma hõlpa-

samini leitavaks ka eelnõude seletuskirjad on tegemist igati positiivse muudatusega sest tihti võibki seaduseelnõuga koos koostatud seletuskirjast olla rohkem kasu kui konkreetsest sättest. Avaldamisel lisanduvad lingid ka Euroopa Liidu õigusaktidele ning moodulpäring võimaldab otsida teavet teistest õigusteavet sisaldavatest andmekogudest. Samuti on moodulpäringu lehel võimalik avada teiste õigusteavet sisaldavate andmekogude otsinguaknaid ja nende abil otsida vajalikku teavet. Viimased on aga selgelt pigem juristidele suunatud võimalused, mida ettevõtja ilmselt väga tihti kasutama ei hakka.

Hea võimaluse otsida õigusakte, mis kehtivad konkreetsetes valdkonnas, annab süstemaatiline liigitus. Sama võimalus oli olemas ka eelmises versioonis, kuid nüüd on see pisut kasutajasõbralikum ning sobivaks valikuks, kui on vaja leida nt asjaõiguse või võlaõiguse valdkonda kuuluvaid seaduseid.

Seoses juba suvel jõustunud uue Riigi Teataja seadusega on muutunud ka õigusaktide avaldamise kord ja avaldamismärke vorm. Alates 1. juunist ilmub Riigi Teataja neljaosalisena. I osas avaldatakse seadused ja teised õigustloovad aktid, II osas välislepingud ja muud välisuhtlemist käsitlevad aktid, III osas Riigikogu, Vabariigi Presidendi ja Vabariigi Valitsuse üksikaktid ning muud dokumendid. Riigi Teataja IV osas avaldatakse kohaliku omavalitsuse määrused. Kohaliku omavalit-

suse määruste avaldamisega koos terviktekstidega alustatakse pilootprojektidena 2011. aastal. 1. jaanuarist 2013 muutub kõigi määruste ja nende terviktekstide avaldamine Riigi Teatajas kohaliku omavalitsuse üksustele kohustuslikuks.

Nagu iga uue asjaga ikka, nii esineb kindlasti ka uue Riigi Teataja andmebaasiga alguses mõningaid tõrkeid, mille kohta samal veebilehel kohe ka tagasisidet oodatakse. Julgesti võib aga öelda, et Riigi Teataja andmebaas on arenenud ning seda on võrdlemisi lihtne kasutada. Kinnitust saab sellele näiteks siis, kui tekib vajadus otsida mõnes teises riigis kehtivaid õigusakte. Täna on loodud küll ka Euroopa E-õiguskeskonna portaal www.e-justice.eu, kust leiab info kõikide liikmesriikide õigusaktide andmebaaside kohta. Samas tuleb tõdeda, et nii mitmedki riigid omavad kehtivate õigusaktide jaoks veel killustatud andmebaase, millest osad on piiratud või tasulise ligipääsuga. Viimast tasub meele pidada näiteks juhul, kui soovite lepingus kokku leppida kohaldamisele kuuluvas õiguses nii, et see ei ole Eesti õigus.

Eelöeldu kokkuvõttes soovitatakse kõigile, kel vähegi huvi uue Riigi Teataja keskkonnaga tutvuda ning selle võimalused üle vaadata. Samas ei tasu loomulikult unustada sedagi, et oma õiguslaste küsimustega, olgu selleks siis kasvõi soov leida mõnda õigusakti, võivad Kaubanduskoja liikmed alati ka meie juristide poole pöörduda. **T**



MART KÄGU

Poliitikakujundamise- ja õigusosakonna jurist

Auditi poliitikavaldkonna roheline raamat

Käesoleval aastal Euroopa Komisjoni (EK) poolt koostatud roheline raamat audiitorteenuseid puudutavast poliitika kujundamisest pöörab suurimat tähelepanu auditi usaldusväärsele ja audiitorite sõltumatusele seonduvatele küsimustele. Täiendavalt tõstetakse esile ka auditeid puudutava reeglistiku suuremat ühtlustamisvajadust.

Rohelised raamatud on EK poolt välja antud dokumendid, mis kajastavad arutelu teatavas poliitikavaldkonnas. Eelkõige on need suunatud huvitatud pooltele, keda kutsutakse üles osalema vastavas mõttevahetuses, mis võivad viia lõpuks ka õigusaktide koostamiseni.

Audit koos järelevalve ja äriühingu üldjuhtimisega peaks olema üks peamistest vahenditest, mis aitab saavutada finantsstabiilsust andes kindluse ettevõtjate finantsseisundi tõepärasusest. See on ka põhjus, miks EK on auditi valdkonna n-ö luubi alla võtnud. Audiitorid peaksid vähendamata riski, et möödunud perioodide finantsteave sisaldab olulisi väärkajastamisi. EK on seisukohal, et praegune tava näib osutavat pigem sellele, et finantsaruannete koostamisel ei keskenduta niivõrd finantsseisundi õigele ja sisulisele kajastamisele, kuivõrd rohkem finantsaruandluse vormilisele küljele.

Hiljutine panganduskriis näitab eriti ilmekalt, kui oluline on, et finantsaruanne näitaks sisuliselt ja tõepäraselt ettevõtte majanduslikku olukorda. Alljärgnevalt pööratakse tähelepanu konkreetsematele küsimustele, mida EK kõnealusel rohelises raamatus on oluliseks pidanud.

Audiitori roll

Rohelises raamatus tuuakse esile, et auditid keskenduvad hetkel peamiselt möödunud perioodide teabele. Sellest tulenevalt pakutakse välja, et audiitorid võiksid esitada teavet ka ettevõtja majandus- ja finantsväljavaadete kohta. See oleks

Audiitorid võiksid esitada teavet ka ettevõtja majandus- ja finantsväljavaadete kohta, selline audiitori rolli laiendamine on aga EK hinnangul põhjendatud ainult siis, kui sellel on ka reaalselt positiivne mõju.

ilmselt eriti kohane tegevuse jätkuvust silmas pidades. Samas on EK seisukohal, et audiitori rolli eelmainitud viisil laiendamine on põhjendatud ainult juhul, kui sellel on ka reaalselt positiivne mõju.

Suurte audiitorühingute positsioon ja mõju

EK juhib tähelepanu sellele, et viimasel kahel aastakümnel on toimunud audiitorühingute üha suurem konsolideerumine, mis on viinud selleni, et juhtiva rolli on endale haaranud loetud arv audiitorühinguid. Probleemne on, et ühe sellise

ühingu võimalik kokkuvarisemine võib mitte ainult piirata auditeeritud finantsteabe kättesaadavust (nt nende klientideks olnud suurte ettevõtete finantsteave), vaid tõenäoliselt ka kahjustada investorite usaldust ja kindlustunnet ning mõjutada kogu finantssüsteemi stabiilsust. EK peab oluliseks selle riski maandamist ning ühe lahendusena nähakse auditituru dünaamilisemaks muutmist ja paremate tingimuste loomist väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele. Eelöeldu soodustamiseks pakutakse välja nt suurte ettevõtjate auditite teostamiseks sellise audiitorühingu konsortsiumi (ühisauditi) kohustuslikku moodustamist, millesse kuuluks vähemalt üks mittesüsteemne audiitorühing.

Tõhus järelevalve audiitorühingute üle

Rohelises raamatus on oluliseks küsimuseks peetud ka järelevalvet audiitorühingute tegevuse üle. Probleem on selles, et praegu ei teostata järelevalvet piiriüleste juhtorganite üle, mis katavad auditivõrgustiku tegevusi eri liikmesriikides, st liikmesriigi tasandil teostatakse järelevalvet ainult võrgustiku iga siseriikliku osa üle. Rahvusvaheliste audiitor-

Eelöeldu on mõeldud eelkõige mõttevahetuse algatamiseks antud valdkonnas ning oma arvamust saavad avaldada kõik soovijad. Antud roheline raamatuga, kus on ka konkreetsete küsimused ära toodud, saab täpsemalt tutvuda veebiaadressil <http://ec.europa.eu/yourvoice>. Kõik kommentaarid on oodatud e-postiaadressile mart@koda.ee.

võrgustike järelevalve võiks toimuda Euroopa tasandil. Muuhulgas peab EK võimalikuks ka uue Euroopa järelevalveasutuse loomist.

Audiitorteenuste ühtne turg

Ühtlustamisest ei räägita mitte ainult järelevalve, vaid ka audiitorteenuste osutamise reeglite puhul. Rohelises raamatus leitakse, et tulevikus võiks olla audiitorteenuste ühtne turg, mis põhineb eeskirjade suuremal ühtlustamisel ning audiitoritele nn Euroopa loa väljatöötamisel, mis võimaldaks neil osutada teenuseid kogu ELis. See tähendaks üleeuroopalise registreerimise kehtestamist koos ühiste kutsekvalifikatsioonide nõuete ning ühiste valitsemise, omandiõiguse ja sõltumatuse eeskirjadega, mis oleks kohaldatavad kogu ELis. Kirjeldatud ühtlustamine aitaks suure tõenäosusega suurendada konkurentsi suurte auditite turul, sest see lihtsustaks Euroopa audiitorvõrgustike arengut ja vähendaks kulusid, mis tekivad audiitorteenuste üleeuroopalise osutamisega.

Audiitorühingute valitsemine ja sõltumatus

Üheks olulisemaks teemaks rohelises raamatus on audiitorite sõltumatus ja selle tagamine. Selles osas peetakse probleemseks huvide konfliktide tekkimist seoses ettevõtja poolt audiitorite määramise ja tasustamisega, audiitorühingute rotatsiooni madala tasemega (auditit teostab aastakümneid üks ja sama ühing), audiitorühingute poolt lisaks audiitorteenustele ka muude teenuste osutamisega.

Audiitorite määramise ja tasustamise puhul peetakse häireks asjaolu, et audiitor on vastutav auditeeritava ettevõtja aktsionäride ja

muude sidusrühmade ees, kuigi audiitoritele maksab tasu auditeeritav ettevõtja. EK kaalub sellise stsenaariumi teostatavust, mille kohaselt on audit üks kohustuslikest kontrollidest, mille korral määramine, tasustamine ning töövõtu kestus oleks pigem kellegi kolmanda isiku kohustus.

EK leiab, et olukord, kus ettevõtja on määranud aastakümneid sama audiitorühingut, näib olevat vastuolus sõltumatuse soovitud standarditega ning ühe lahendusena sellele võiks kaaluda kohustusliku rotatsiooni. Samas mõnab EK n-ö teadmiste kadumise aspekti, mis tekib kohustusliku rotatsiooni tulemusena. Hoolimata sellest soovib EK uurida sellise rotatsiooni poolt- ja vastuargumente, eelkõige silmas pidades auditituru objektiivsuse ja dünaamilisuse süvendamist ja säilitamist. Vältimaks seda, et partnerid (vandeaudiitorid) vahetavad audiitorühinguid, et võtta endaga kaasa teatavaid kliente, tuleks rotatsioonieeskirjade vastuvõtmise korral tagada, et rotatsioon toimub mitte ainult audiitorühingute, vaid ka partnerite (vandeaudiitorite) puhul. Sellise kohustusliku rotatsiooniga peaks kaasnema kohustuslik pakkumiste esitamine, mille puhul audiitori määramise aluseks olev kriteerium on läbipaistev. EK hinnangul saab kohustusliku rotatsiooniga mitte üksnes tugevdada audiitorite sõltumatust, vaid see võiks toimida ka auditituru dünaamilisuse ja suutlikkuse katalüsaatorina.

Täiendavalt soovib EK uurida audiitorühingute poolt auditiväliste teenuste osutamise keelu tugevdamist. Viimast just põhjusel, et kuivõrd audiitorid esitavad sõltumatu arvamuse ettevõtjate finantsseisundi kohta, ei tohiks neil soovivatult olla auditeeritavas äriühingus mistahes ärihuve. **T**

Audiitortegevus muutunud majandusruumis

KURMET OJAMAA

Rabandusministeeriumi ettevõtluse ja arvestuspoliitika osakonna juhataja

Audiitortegevus on äriühingu üldjuhtimise ja valitsemise järel üheks peamistest vahenditest, mis aitab saavutada finantsstabiilsust. Audiitorkontrolliga hangitav kindlus vähendab väärkajastamise ohtu ja seega ka kulusid, mida peaks pankroti korral kandma nii ettevõtte osanikud kui ka ühiskond tervikuna. Audit on määrava tähtsusega usalduse ja turu usaldusväärsuse taastamisel. See aitab kaasa investorite kaitsele ja vähendab ettevõtjate kapitalikulusid.

Selle taustal on oluline rõhutada, et vandeaudiitoritel on oluline roll ning audiitortevõtjatel on audiitortegevuse seadusega antud ülesanne teostada kohustuslikku auditit ja ülevaatust. See ülesanne vastab ühiskondliku rolli täitmisele, mis väljendub arvamuse avaldamises audiitorkontrollile allutatud üksuste finantsaruannete õigsuse ja õigluse kohta. Vandeaudiitori sõltumatuse kontseptsioon on auditikeskkonna vundamendiks.

Vandeaudiitori kutsetegevuse standardid

Rahvusvahelise arvestuseksperti- de föderatsiooni (IFAC) rahvusva-

heline auditeerimise ja kindlustandvate töövõtude standardite komitee (IAASB) on välja töötanud rahvusvahelised auditeerimise standardid (ISA). IAASB vaatas ajavahemikul 2006–2009 rahvusvahelised auditeerimise standardid põhjalikult läbi ning täpsustas neid. Täpsustatud rahvusvaheliste auditeerimise standardite alusel

Täpsustatud rahvusvaheliste auditeerimise standardite alusel kehtestas Audiitorkogu audiitortegevuse järelevalve nõukogu 15. septembril 2010. aastal rahvusvaheliste standardite alusel koostatud 44 vandeaudiitori kutsetegevuse standardit, mis on avaldatud veebilehel www.auditorkogu.ee.

kehtestas Audiitorkogu audiitortegevuse järelevalve nõukogu 15. septembril 2010. aastal rahvusvaheliste standardite alusel koostatud 44 vandeaudiitori kutsetegevuse standardit. Nimetatud standardid on avaldatud Audiitorkogu veebilehel www.auditorkogu.ee. Enamik Euroopa Liidu liikmesriike on rahvusvahelised auditeerimise standardid juba vastu võtnud või vastu võtmas ning neid kohaldavad ka peamised audiitorühingute võrgustikud.

Lühidalt:

Audiitortegevus on äriühingu üldjuhtimise ja valitsemise järel üheks peamistest vahenditest, mis aitab saavutada finantsstabiilsust.

■

Vandeaudiitoritel on oluline roll ning audiitortegevõttajatel on audiitortegevuse seadusega antud ülesanne teostada kohustuslikku auditit ja ülevaatus.

■

Eestis tuleb Audiitorkogu vandeaudiitori kutsetegevuse standardit kohaldada esimest korda 2010. majandusaasta kohta tehtava audiitorkontrolli käigus.

■

Alates 2011. aasta 1. jaanuarist on senise kohustusliku auditi kõrval uut liiki kohustuslik audiitorteenus – ülevaatus, mis on kohandatud VKEde vajadustele ja vähendab nende halduskoormust.

■

Euroopas on audiitorühingute järelevalves keskne roll avalikku huvi järgival järelevalvesüsteemil.

Eestis on järelevalvenõukogu liikmed nimetatud Rahandusministeeriumi, Justiitsministeeriumi, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja, Finantsinspeksiooni, Riigikontrolli ja Audiitorkogu esindajatest.

Eestis tuleb Audiitorkogu vandeaudiitori kutsetegevuse standardit kohaldada esimest korda 2010. majandusaasta kohta tehtava audiitorkontrolli käigus. Täpsustatud rahvusvahelisi auditeerimise standardeid võib pidada rangemaks mitmes valdkonnas, võrreldes kuni 2009. majandusaasta kohta teostatud auditite puhul kasutatud standardeid või auditeerimiseeskirjaga.

Halduskoormuse vähendamine

Kuigi väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKE) saavad auditist kasu tänu finantsteabe suuremale usaldusväärsusele, on kindlaks tehtud, et kohustuslikud auditid on võimalik halduskoormuse allikas. Seetõttu peab Rahandusministeerium vajalikuks teha tõsisid pingutusi, et luua VKEde audiitorkontrolliks soodsam keskkond. Nii on alates 2011. aasta 1. jaanuarist senise kohustusliku auditi kõrval uut liiki kohustuslik audiitorteenus – ülevaatus. Ülevaatus on kohandatud VKEde vajadustele. Ülevaatus korraldavad vandeaudiitorid piiratud protseduure, et avastada veast või pettusest põhjustatud väärkajastamisi. Ülevaatus kasutatakse Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikidest Eestis ja Šveitsis. Taani kaalub selle kasutuselevõttu.

Audit ja ülevaatus on kindlustavad audiitorteenused. Auditi ja ülevaatus kohustuse kriteeriumid (vt tabel 1) on sätestatud audiitortegevuse seaduse §-s 91 ja 92.

Raamatupidamise aastaaruande audit on kohustuslik igale aktsiaseltsile, riigiraamatupidamiskohustuslasele, kohaliku omavalitsuse üksusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, sihtasutusele ja riigieelarvest eraldist saavale erakonnale. Kohustusliku ülevaatus võib asendada auditiga.

Finantsaruannete auditi läbiviimisel on vandeaudiitori eesmärgiks omandada põhjendatud kindlus selle kohta, kas finantsaruanded tervikuna on vabad kas pettusest või veast tingitud olulisest väärkajastamisest, võimaldades seega avaldada arvamust selle kohta, kas finantsaruanded on koostatud kõigis olulistes osades kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga. Audit annab põhjendatud kindluse. Auditi arvamus avaldatakse üldistavas jaatavas vormis – meie arvates kajastavad finantsaruanded kõigis olulistes osades õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit. Finantsaruannete ülevaatus eesmärk on võimaldada praktiseerijal teada anda, kas ta on täheldanud midagi, mis sunnib teda uskuma, et finantsaruanded ei ole koostatud

kõigis olulistes osades kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga. Ülevaatus annab piiratud kindluse. Ülevaatus kokkuvõtte avaldatakse üldistavas eitavas vormis – me ei tuvastanud midagi, mis sunniks meid uskuma, et finantsaruanded ei kajasta kõigis olulistes osades õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit.

Kutsetegevuse järelevalve avalikes huvides

Euroopas on audiitorühingute järelevalves keskne roll avalikku huvi järgival järelevalvesüsteemil. Audiitortegevuse järelevalve nõukogu on audiitortegevuse seaduse alusel loodud Audiitorkogu sõltumatu järelevalveorgan, kelle ülesanne on korraldada järelevalvet avalikes huvides ning võtta meetmeid audiitortegevuse arengu eelduste loomiseks, vandeaudiitori kutsetegevuse kvaliteedi saavutamiseks ja selle kaitsmiseks. Järelevalvenõukogu liikmed on nimetatud Rahandusministeeriumi, Justiitsministeeriumi, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja, Finantsinspeksiooni, Riigikontrolli ja Audiitorkogu esindajatest. Audiitorkogu on omavalitsuslikul põhimõttel tegutsev kutseühendus arvestusala audiitortegevuse korraldamiseks era- ja avalikes huvides ning oma liikmete kutsealaste õiguste kaitsmiseks. Audiitorkogu on avalik-õiguslik juriidiline isik. **■**

TABEL 1

Auditi ja ülevaatus kriteeriumid (eurodes, inimest)

| Täidetud peab olema 2 kriteeriumit 3-st | Audit | Ülevaatus |
|---|-------------|-------------|
| Müügitulu või tulu | > 2 000 000 | > 1 000 000 |
| Varad bilansipäeva seisuga | > 1 000 000 | > 500 000 |
| Keskmine töötajate arv | > 30 | > 15 |
| Täidetud peab olema 1 kriteerium 3-st | Audit | Ülevaatus |
| Müügitulu või tulu | > 6 000 000 | > 3 000 000 |
| Varad bilansipäeva seisuga | > 3 000 000 | > 1 500 000 |
| Keskmine töötajate arv | > 90 | > 45 |



KOIDU MÖLDERSON

Politiikakujundamise- ja õigusosakonna jurist

Puhkuseosakute regulatsioon

Justiitsministeerium on koostanud võlaõigusseaduse muutmise seaduse eelnõu, millega soovitakse üle võtta Eesti õigusesse direktiiv tarbijate kaitse kohta seoses osajalise kasutamise õiguse, pikaajalise puhkuse toote, edasimüügi ja vahetuslepingute teatavate aspektidega ehk uus puhkuseosakute direktiiv.

Puhkuseosaku mõiste

Täpsustuseks kõigepealt, mis üldse on puhkuseosak, mida uute võlaõigusseaduse sätetega soovitakse reguleerida. Puhkuseosak annab selle omanikule õiguse viibida puhkekuurordis kokkulepitud ajavahemiku kokkulepitud ajal kalendriaastast. Selliseks puhkuseosakuks võib olla näiteks iga-aastane rannamajakese kasutusõigus Hispaanias või pikaajaline suusamaja rentimine Šveitsi Alpides. Paljudes ELi riikides on puhkuseosakute omandamine väga levinud puhkuse veetmise viis, nt Ühendkuningriikides, Rootsis, Saksamaal, Itaalias, Hispaanias on puhkuseosakute ostumüügi poolest esirinnas ning majanduses mängib see ärivaldkond olulist rolli. Ka Tšehhis, Ungaris ja Poolas on puhkuseosakute turuosa kasvamas.

Eestis ei ole puhkuseosakud väga laialt levinud tooted, aga sellele vaatamata on mitmeid küsitavaid juhtumeid osakute müügi olnud. Nõnda tutvustame pisut lähemalt, millist toodet ja millistel tingimustel plaanitavate võlaõigusseaduse muudatustega tarbijatele pakkuda võib.

Kuigi puhkuseosakud on ka varasemalt ELi tasandil reguleeritud (juba 1994. aastast), siis uue direktiiviga soovitakse tarbijakaitset veelgi tõhustada. Kuna tegemist on tarbijakaitse direktiiviga, siis ülevõtmisel siseriiklikusse õigusesse tõlgendamisvabadust suurt ei jäeta, mis peaks ennekõike tagama kõigile ELi tarbijatele ühesugused õigused, sõltumata sellest, kus riigis osakuid osteti.

Eelnõuga tuuakse sisse uued lepinguliigid: pikaajalise puhkuse toote leping, vahetusüsteemileping ja vahendusleping ning muudetakse

Puhkuseosak annab selle omanikule õiguse viibida puhkekuurordis kokkulepitud ajavahemiku kokkulepitud ajal kalendriaastast. Selliseks puhkuseosakuks võib olla näiteks iga-aastane rannamajakese kasutusõigus Hispaanias või pikaajaline suusamaja rentimine Šveitsi Alpides.

ehitise ajutise kasutamise lepingu mõistet. Reguleeritakse puhkuse toodete reklaami ja eelneva teavitamise regulatsiooni ning tarbija õigust lepingust taganemisel, keeldu võtta ettemaksu ja tagada

teave tarbijale arusaadavas keeles. Nii pikaajalise puhkuse toote lepingu, vahenduslepingu, vahetusüsteemilepingu kui ka ehitise ajutise kasutamise lepingu puhul kohaldatakse sätteid üksnes majandus- või kutsetegevuses tegutsevate isikute ja tarbija vahelistele lepingutele.

Ehitise ajutise kasutamise leping

Ehitise ajutise kasutamise lepinguga antakse tarbijale üle õigus kasutada ehitist. Eelnõuga täpsustatakse, et selline ehitise kasutusõigus antakse majutamise eesmärgil. Kasutusõigus peab olema ajutine ning tarbija peab vastava õiguse saama rohkem kui üheks aastaks mitme kasutusperioodi jooksul. Lepinguliik „pikaajaline puhkuse toode“ hõlmab selliseid tooteid nagu puhkuseklubid. Toode seisneb selles, et tarbijal on õigus saada soodustusi, eelkõige hinnaalandusi, kas üksnes ehitise kasutamisel või koos reisi või muude teenustega, mille eest tarbija on kohustatud tasuma. Sarnaselt ehitise ajutise kasutamise lepinguga kestab pikaajalise puhkuse toote leping kauem kui üks aasta. Siia ei kuulu püsikliendisoodustused, mille alusel tehakse allahindlusi hotellides või nt suviste

Uue direktiiviga soovitakse tarbijakaitset veelgi tõhustada ning selle ülevõtmine peaks ennekõike tagama kõigile ELi tarbijatele ühesugused õigused, sõltumata sellest, kus riigis osakuid osteti.

sooduspakettidena müüdnud tooted. Samuti ei ole krediitkaart pikaajaline puhkusetoodet, ehkki kaardiga võib saada soodustusi hotellides ning tarbija peab kaardi saamiseks maksma teatud summa ja lisaks aastamaksu, sest allahindluste pakumine ei ole kaardi põhieesmärk.

Oluline on nimetatud puhkusetoodete puhul endiselt tarbija põhikohustus maksta toote kasutusõiguse eest, sealjuures on võimalikud erinevad tasumisvariandid – nt ei pea maksmise kohustust sätestama kohe lepingu algusesse, tasumist võib korraldada ka peale esialgse summa saamist iga majutuskorra eest eraldi lisasummana. Samas pikaajalise puhkusetoodete lepingute puhul toimub tasumine osamaksetena, mis on jagatud võrdse suurusega makseteks lepingu kestuse iga aasta kohta ning keelatud on pakkujal kohustada tarbijat ebaproportsionaalselt suurt osa makstavast tasust lühikesel perioodil jooksul tasuma.

Lepingust taganemine

Kuna tarbijal on edaspidi õigus lepingust taganeda 14 päeva (kehtivas regulatsioonis 10 päeva) jooksul ilma põhjust avaldamata, siis enne taganemistähtaaja lõppu on keelatud igasugused maksed tarbijalt ettevõtjale, tegemist on nn järelemõtlemisajaga. Taganemisõiguse kasutamisel ei hüvita tarbija kulusid ega kannu vastutust kulutuste eest, mis kaasnevad teenustega, mida võidi osutada enne lepingust taganemist. Tarbijal ei tule tasuda notaritasusid ja muid avalik-õigusliku suhte alusel makstud tagastamata tasusid ning ta ei kannu vastutust lepinguga seotud teenuste eest, lisaks ei või pakkuja nõuda tarbijalt taganemise korral ka asja kasutamise eest kasutuseeliseid. Samuti on keelatud pakkujal või kolmandatel isikutel nõuda tarbijal

selliste toimingute tegemist, mis võimaldaksid tarbija krediitkaardi kontole broneeringuid teha.

Oluliseks on peetud ka tarbijate piisav teavitamine enne lepingu sõlmimist, selleks on kehtestatud standardinfo teabeleht, mis siis kõigile EL-i tarbijatele peaks oma lihtsa ülesehituse ja struktuuriga tagama teabe võrreldatavuse ja arusaamise. Taolisel teabelehel peab puhkusetoodete pakkuja ära tooma muuhulgas pakkuja kontaktid, toote lühikirjelduse, kasutamise perioodi, makstava tasu, võimalikud lisakulud (kohalikud maksud, lõivud, aastamaksud), kommunaaltasud, teenused/ehitised (nt ujula), mida tarbija võib kasutada jne. Taoline teabeleht peab olema isiklikult adresseeritud, taasesitavas vormis ning kättesaadav piisava aja jooksul. Info võib olla paberil, e-kirjana, DVD-l vms viisil, aga tähelepanu tuleb pöörata konkreetse tarbija võimalustele infole ligipääsuks ehk kui on teada, et sellel konkreetsel tarbijal puudub interneti või arvuti kasutamise võimalus, siis info andmine DVD-l või mälupulgal ei ole asjakohane.

Vältimaks olukordi, kus tarbijal võib tekkida ettekujutus, et taoliseid puhkusetoodeteid saab lihtsalt ja vabalt võõrandada ning soovi korral tootest vabaneda, ei tohi lepingus ega ka toote reklaamis määratleda ehitise ajutise kasutamiseõigust ja pikaajalist puhkusetoodet investeringuna. **T**

Täpsemalt eelnõu teksti ja seletuskirjaga saab aga tutvuda Koja veebilehel <http://www.koda.ee/?id=1300>. Oodatud on kommentaarid ja ettepanekud e-postiaadressile koidu@koda.ee.

Koja gallupid

Täname kõiki ja palume oma liikmetel ka edaspidi meie küsitlustele Kaubanduskoja veebilehel aktiivselt vastata. Teie vastuste põhjal saame kujundada oma arvamused ja ettepanekud, mille edastame seadusandjale. Teie arvamusest sõltub palju!

Kas kasutatud kaupade puhul on põhjendatud 2-aastane pretensiooni esitamise õigus kauba puuduste kohta?



- Ei, see tähtaeg peaks olema üks aasta – 68%
- Jah – 21%
- Ei oska öelda – 11%

(Vastajaid 19)

Kuidas võiks toimuda jagunemislepingu ja ühinemislepingu avaldamine?



- Asjaomase ettevõtte interneti kodulehel – 15%
- Äriregistri kodulehel (tasuta) – 69%
- Mõnel muul riigi poolt selleks ette nähtud veebilehel (tasuta) – 8%
- Ettevõtja valib ise eeltoodud kohtade hulgast avaldamise koha – 0%
- Ei oska öelda – 8%

(Vastajaid 21)



MAIK PALTS

Politiikakujundamise- ja
õigusosakonna juhataja

Selgitus suurte euro pangatähtede vastuvõtmise kohta kaubanduses



Lühidalt:

Kauplajad kohustatud vastu võtma korraga kuni 50 kehtivat euromünti sõltumata nende väärtusest ning pangatähti piiranguteta. Kroonimünt tuleb paralleelkäibeperioodil võtta vastu kuni 20 krooni väärtuses.

■ Ebamõistlik on eeldada, et minnes 100-eurose rahatähega ostma kioskist ajalehte, mille hind on 0,77 eurot, on kauplajal alati olemas vajalik kogus tagastusraha. Eriti oluline on võimalikult täpse raha andmine ühistranspordis pileti ostmisel, et säästa nii sõitja enda kui juhi aega ja tagada ühistranspordi sõidugraafikus püsimine. Tuginedes oma tegevusala praktikale varub kauplaja tagastusraha vajalikus mõistlikus koguses olenevalt kauplaja käibest, müüdavate kaupade sortimendist ja hinnatasemest.

Juba mõnda aega on teemana üleval olnud küsimus, kas kauplaja peab igal juhul euro kasutusele tulles vastu võtma ka suuri pangatähti (nt 200, 500 euro kupüürid). Kuigi näiteks 500-eurosed rahatähed kohe alguses pankade kaudu käibele ei jõuagi ning ka sularahaautomaatidest saab vähemalt alguses vaid 5-, 10-, 20- või 50-euroseid rahatähti, on teoreetiline võimalus tõesti olemas, et suure nominaaliga rahatähed jõuavad ringlusse näiteks turistide kaudu. Kuna aga kauplajate poolt oli soov, et suurte pangatähtede teemat selgitataks, koostatigi näidetega juhis, mis käsitleb konkreetselt suure nominaaliga pangatähtede teemat. Samas võib aga kohe ka öelda, et kõik need kokkulepped või tavad, mis täna toimivad olukordades, kus tarbija soovib maksta 500-krooniga ning kauplajal ei ole talle tagasi anda parajat raha, toimivad ju ka pärast 1. jaanuari. Mõistlik käitumine on alati lubatud. Järgnevalt konkreetse selgituse tekst, mis on leitav ka euroveebist euro.eesti.ee

Suure nominaalväärtusega pangatähtede vastuvõtmine

Euro kasutusele võtmise seaduse kohaselt on kauplajad kohustatud

vastu võtma korraga kuni 50 kehtivat euromünti sõltumata nende väärtusest ning pangatähti piiranguteta (€2). Kroonimünt tuleb kauplajal paralleelkäibeperioodil võtta vastu kuni 20 krooni väärtuses. Sejuures tuleb aga arvestada ka võlaõigusseaduses sätestatud, mille kohaselt võlausaldaja ja võlgnik (ehk siis kauplaja ja tarbija) peavad teineteise suhtes käituma hea usu ja mõistlikkuse põhimõttest lähtuvalt, arvestades muu hulgas ka vastava tegevus- või kutseala tava- sid ja praktikat (§-d 6 ja 7).

Seega mõistlikkuse põhimõttest lähtuvalt peab ka tarbija arvestama, millise rahatähega ta midagi ostma läheb, et maksmiseks kasutatava rahatähe ja tasumisele kuuluva summa suhe oleks mõistlikult proportsionaalne. Ebamõistlik on näiteks eeldada, et minnes 100-eurose rahatähega ostma kioskist ajalehte, mille hind on 0,77 eurot, on kauplajal alati olemas vajalik kogus tagastusraha. Eriti oluline on võimalikult täpse raha andmine ühistranspordis pileti ostmisel, et säästa nii sõitja enda kui juhi aega ja tagada ühistranspordi sõidugraafikus püsimine.

vajalikus mõistlikus koguses olenevalt kauplaja käibest, müüdavate kaupade sortimendist ja hinnatasemest. Suurema väärtusega rahatähtede puhul võib kauplaja tarbijal soovitada enne ostmist müüjalt järele küsida, kas vajalik tagastusraha on olemas. Näiteks võib kauplaja välja panna järgmise sisuga sildid:

- „Palume mõistvat suhtumist, kui tasumisel ilmneb, et kassas puudub hetkel sobiv kogus tagastusraha. Püüame leida lahenduse parimal võimalikul moel.“
- „Tasumisel X eurost suuremate pangatähtedega ei pruugi olla piisavas koguses tagastusraha. Vabandame!“
- „Soovid maksta X või suurema kupüüri? Täpsusta, kas tagastusraha on piisavalt!“
- „Maksa võimalikult täpse sumмага! Tagastusraha hulk võib olla piiratud!“ **T**

Selgitus:

X – konkreetse väärtuse osas peab iga kauplaja ise otsustama

Paindlik tööaeg elavdab majandust

26. oktoobril avaldatud Euroopa Komisjoni uuringus leitakse, et paindlik tööaeg ning sooline võrdõiguslikkus on kasulik nii tööandjale kui ka -võtjale. Komisjoni asepresidendi Viviane Redingi sõnul aitavad paindlik tööaeg ning puhkused suurendada tööhõivet ja muuta iivet jätkusuutlikumaks. „Majanduslanguse ajal aitab paindlik tööaeg inimestel säilitada oma töökoha. Me peame jätkama peresõbraliku tööturu struktuuri loomiselt tehtud edusamme: mõlemad, nii paindlik tööaeg kui ka sooline võrdõiguslikkus on majanduse elavdamiseks olulised,” lisas ta. Avaldatud eksperdiaruandes „Paindlik töökorraldus ja sooline võrdõiguslikkus” esitatakse ulatuslik ülevaade olukorrast 27 Euroopa Liidu liikmesriigis ja EMP-EFTA riikides (Island, Norra, Liechtenstein ja Šveits). Aruandest selgub, et liikmesriigiti valitseb tööaja paindlikkuse osas endiselt suur erinevus. Säärane töökorraldus on populaarsem Põhja- ja Lääne-Euroopas, samal ajal kui Kesk- ja Ida-Euroopa riikides on rohkem levinud 40-tunnine töönädal. Probleemina mainitakse ka seda, et kuni organisatsioonides käsitatakse paindlikkust nn naiste tööajakorraldusviisina, kinnistab see pigem soolisi erinevusi, kui muudab neid. Ülevaade juhib tähelepanu ka sellele, et praegune finants- ja majanduskriis on jätnud endast selge märgi ning paindlikkust nähakse nüüd kui olulist poliitilist meetodit, millega aidata töötajatel kohaneda muutuvate majandustingimustega. Euroopa Komisjoni alustas ELi tööajaeeskirjade läbivaatamisega tänavu

märtsis ning sellega seoses on plaanis avaldada eksperdiaruanne ka tööajaeeskirjade sotsiaalse ja majandusmõju kohta.

Interneti-konsultatsioon programmi „Kodanike Euroopa” üle

Euroopa Komisjon käivitas 27. oktoobril ulatusliku internetikonsultatsiooni programmi „Kodanike Euroopa” tuleviku üle. Oma panuse arutellu saab anda kuni 5. jaanuarini 2011 interaktiivse poliitikakujundamise portaalis (http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_en.htm). Osalema on kutsutud kõik huvilised – nii üksikisikud ja kodanikuühiskonna organisatsioonid kui ka riigi- ja teadusasutused.

Schengeni piirieskirjadega on probleeme

Euroopa Komisjon avaldas Schengeni piirieskirjade kohaldamise aruande, kus pöörab tähelepanu kolmele peamisele probleemile, millega reisijad Euroopa Liidus kokku puutuvad. Aruandes tuuakse valupunktidenä välja raskused väidetavate korrapäraste ja süstemaatiliste kontrollidega sisepiirialadel ning sujuvat liiklust takistavad tõkked maanteepiiripunktides sisepiiridel. Samuti on probleemiks see, et kontrolli taaskehtestamisest sisepiiridel teatatakse liiga hilja. Euroopa Ko-

misjoni siseasjade voliniku Cecilia Malmströmi sõnul võiksid kõik Euroopa Liidu liikmesriigid toetada sisepiirideta alaga seotud õigusi. „Sisepiirideta ala, kus inimesed saavad vabalt liikuda, on Euroopa koostöö üks suurimaid saavutusi. Sellest saavad kodanikud tõelist kasu. Seetõttu on kahetsusväärne, et sisepiirideta alaga seotud õigusi ei austata kõikjal,” rääkis Malmström. Euroopa Komisjon leiab, et olukorra nõuetekohaseks jälgimiseks ja kodanike probleemide lahendamiseks peavad liikmesriigid esitama rohkem teavet sisepiirialadel tehtavate kontrollide sageduse ja põhjuste kohta. Mittehuldvade selgituste menetlemiseks võetakse kasutusele Euroopa Liidu õiguse nõuetekohaseks kohaldamiseks ettenähtud vahendid. Schengeni leping tähendab, et inimesed võivad kodakondsusest olenemata ületada sisepiire kõikjal, ilma et neid kontrollitaks. Politseikohustuste täitmise raames on liikmesriikide asutustel siiski lubatud inimesi kontrollida kogu liikmesriigi territooriumil.

Euroopa Komisjon tegi ettepaneku tuumajäätmete lõppladustamise ohutusnormide kehtestamiseks

Komisjon tegi 3. novembril ettepaneku kehtestada ohutusnormid tuumaelektriijaamades ning meditsiinis või teadusuuringute käigus tekkiva kasutatud tuumakütuse ja radioaktiivsete jäätmete lõppladustamiseks. Esitatud direktiiviete-

panekus palutakse liikmesriikidel koostada riiklikud programmid, milles osutatakse, millal, kus ja kuidas hakatakse ehitama ja haldama hoidlaid tuumajäätmete lõppladustamiseks, et tagada rangeimate ohutusnormide järgimine. Direktiivi heakskiitmise korral muudetakse rahvusvaheliselt kokkulepitud ohutusnormid Euroopa Liidus õiguslikult siduvaks ja jõustatavaks. Direktiiviga nähakse muu hulgas ette, et liikmesriigid koostavad nelja aasta jooksul oma riiklikud programmid muu hulgas lõppladustamishoidlate ehitus- ja halduskavade, ehitustööde täpset ajakava ja vahe-eesmärkide kohta. Kaks või enam liikmesriiki võivad kokku leppida, et jäätmete lõppladustamiseks kasutatakse neist ühes riigis asuvat sama hoidlat. Tuumajäätmete eksportimine ELi väljaspool asuvatesse riikidesse lõppladustamise eesmärgil on keelatud. Samuti peavad liikmesriigid üldsust teavitama ja üldsusel peaks olema võimalus osaleda tuumajäätmete käitlemist käsitlevate otsuste tegemisel.

Suunised tuule-energiatootmine ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse ühitamiseks

Euroopa Komisjon avaldas eelmisel nädalal suunised, millest juhindudes toota looduskaitsealadel tuuleenergiat. Suuniseid hakatakse kohaldama Natura 2000 võrgustiku aladel. Natura 2000 võrgustik on ELi bioloogilise mitmekesisuse poliitika nurgakivi ja peamine vahend, mille

abil püütakse saavutada ELi eesmärk peatada bioloogilise mitmekesisuse hävimine 2020. aastaks. ELi taastuvenergia eesmärgi kohaselt peaks 2020. aastaks pärinema 20% kogu Euroopas tarbitavast energiast taastuvenergiaallikatest ning tuuleenergial on selle eesmärgi saavutamisel oluline osa. Seega ei saa tuuleparkide rajamist Natura 2000 aladele välistada. Selliseid arendusprojekte on vaja aga igal üksikul juhul eraldi hinnata. Euroopa Komisjoni keskkonnavolinik Janez Potočnik sõnas: „Uued suunised annavad liikmesriikidele ja ettevõtjatele selguse, kuidas rajada tuuleparke kooskõlas Natura 2000 nõuetega. Õigusakte ega poliitikat ei muudeta, vaid selgitatakse üksnes juba kehtivaid seadusi. Meie eesmärk on tagada, et taastuvenergia eesmärgid saavutatakse nii, et järgitakse täiel määral liikide kaitset käsitlevaid ELi seadusi.”

Teadusuuringute kiire andmesidevõrk GÉANT saab kümneaastaseks

Euroopa Komisjon tähistas ELi rahastatava teadusuuringute kiire andmesidevõrgu GÉANT kümnetat sünnipäeva. Tänu GÉANTile saavad teadlased nii Euroopas kui ka kogu maailmas teedrajavate teadusuuringute kallal reaajas koos töötada. GÉANT annab 40 Euroopa riigis 40 miljonile teadlasele juurdepääsu andmete töötlemise võimsusele, mis on väga oluline suure andmemahu jagamiseks, mida on vaja kas või näiteks väikseimate teadaolevate osakeste uuri-

miseks Šveitsis suure hadronite põrkuri juures või selleks, et lahendada meid kõiki puudutavad probleemid, näiteks leida ravi epilepsiale või luua taifuunidest hoiatamise süsteem. Tänu kiiresti arenevale tehnoloogiale, teenustele ja võimsusele on GÉANT kõige parem teadusuuringute võrgustik maailmas. Komisjon, osana Euroopa digitaalsest tegevuskavast, on võtnud endale kohustuse toetada ja arendada info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid infrastruktuure nagu GÉANT, nii et suurt hulka digitaalset infot saab rakendada nii meie majanduse kui ka ühiskonna huvides.

Euroopa Komisjon võttis vastu 2011. aasta strateegilised prioriteedid

Euroopa Komisjon võttis 2011. aastaks vastu uue tööprogrammi, mis sisaldab konkreetseid meetmeid majanduslangusest taastumiseks. Euroopa Komisjoni president José Manuel Barroso sõnas, et kuigi Euroopa Liit on näidanud, et ta suudab praeguste probleemidega toime tulla, ei ole vaja enne õhtut hõisata. Barroso rõhutas, et oluline on pühendumine jätkusuutlikule majanduskasvule ja tööhõive tagamisele: „Täna vastuvõetud tööprogramm tagab, et kriisist toibumine jätkub järgmisel aastal ja edaspidigi.” Komisjoni püstitatud 2011. aasta tööprioriteedid koosnevad viiest põhi-teemast, muu hulgas pannakse rõhku sotsiaalse turumajanduse säilitamisele ning majanduskasvu taastamisele, et tagada tööhõive. Majanduskasvu parandamises

keskendutakse muu hulgas ka sotsiaalse ettevõtluse ning ELi ettevõtete toetamisele, käibemaksuraamistiku täiustamisele ning e-kaubanduse kättesaadavuse laiendamisele. Prioriteetides tuuakse põhiteemadena esile veel kodanik-õiguste tegevuskava, Euroopa ülemaailmse panuse olulisus ning tähelepanu suunamise sisendite asemel mõjule. Koos 2011. meetmete esitamiselega antakse tööprogrammis ülevaade ka 2010. aasta saavutustest.

Euroopa Komisjon tegutseb Euroopa katastroofi- valmiduse suurendamise nimel

26. oktoobril astus EL suure sammu parema, kiirema ja tõhusama katastroofidele reageerimise poole tänu sellele, et Euroopa Komisjon võttis vastu uue teatise, mille eesmärk on tugevdada ELi sellealast suutlikkust nii kodanikukaitse kui ka humanitaarabi tagamisel. Uus strateegia pakub kaht lahendust: esiteks suurendatakse ELi senist suutlikkust ja tõhustatakse liikmesriikide hädaabivahendeid ning teiseks luuakse hädaolukordadele reageerimise keskus, mis toimib kriisiolukorras teabevahetuse ja parema ELi tasandi koordineerimise platvormina. Ettepanekute eesmärk on tõhustada Euroopa Liidu katastroofi- valmiduse koordineerimist nii ELis kui ka väljaspool seda. Tulemuslikkuse ja järjepidevuse kindlustamiseks tuleks tagada valmisolek reageerida Euroopa hädaolukordadele. Samuti tuleks moodustada liikmesriikide

hädaabivahendite vabatahtlik reserv ja töötada välja situatsiooni- plaanid. Peale selle kavatakse teatise kohaselt luua Euroopa hädaolukordadele reageerimise keskus, mis ühendab humanitaarabi ja kodanikukaitse kriisikeskused.

Euroopa Liidu tippfirmad jäävad investeerimises USA konkurentidest maha

Euroopa Komisjoni tabel ELis 2010. aastal tööstuslikku teadus- ja arendustegevusse tehtud investeerimiste kohta näitab, et 2009. aastal vähenesid ELi tippettevõtete investeringud teadus- ja arendustegevusse 2,6%, kuigi toodete müük ja kasum vähenesid palju rohkem – vastavalt 10,1% ja 21,0%. USA juhtivate tegijate teadus- ja arendustegevusalased investeringud vähenesid kaks korda rohkem kui ELis (5,1%), kuid ülemaailmne vähenemine oli väiksem (1,9%). Jaapani firmad säilitasid oma investeringute taseme. Mujal Aasias – Hiinas, Indias, Hongkongis, Lõuna-Koreas ja Taiwanil – tegutsevad ettevõtted jätkasid varasemate aastate tormilist teadus- ja arendustegevust. Jaapani autotootja Toyota on teist aastat järjest maailma suurim teadus- ja arendustegevusse investeerija (6,8 miljardit eurot). Selliste ettevõtete esikümnesse kuulub kolm ELi ettevõtet: Euroopas tegutsev suurim investor Volkswagen 5,8 miljardi euroga ning Nokia ja Sanofi-Aventis. Tulemustabel hõlmab 1400 tippettevõtjat üle maailma. **T**



REET TEDER

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja
esindaja EMSKis

Kuhu liigub Euroopa autotööstus? Noppeid probleemidest ja arengusuundadest

Lühidalt:

Sisepõlemismootoriga sõidukite strateegia koosneb omakorda kahest osast. Kavandatav areng nõuab traditsiooniliste bensiini- ja diiselmootorite edasist täiustamist ning samuti alternatiivsete kütuste, sealhulgas vedelate biokütuste ja gaaskütuste kasutuselevõttu.

■

Elektrisõidukeid on arendatud juba pea sajandi, kuid endiselt on seal üks tehnoloogiline komistuskivi – aku. Autode kasutamise seisukohalt on peamisteks küsimusteks aku suurus, kaal, võimsus, ohutus, tõhusus, töökindlus ja tööiga. ELi jaoks on strateegiline probleem see, et Euroopas ei ole ühtegi suurt akude tootjat.

Euroopa autotööstusega on probleeme. Mitmesuguseid. Alates ökoloogilistest ja lõpetades poliitilistega. Ühe enamlevinud prognoosi kohaselt jäävad sisepõlemismootoriga sõidukid endiselt kõige tähtsamaks transpordivahendiks järgmise kahekümne aasta jooksul.

Samas tuleb hakkama saada probleemidega, mida toovad endaga kaasa vähenevad fossiilkütused, kasvav süsinikdioksiidiheide ja atmosfääri saastamine. Loodetakse nii uut tehnoloogiat sisepõlemismootorite vallas kui innovaatilisemate mootoritüüpide väljatöötamist. Euroopa Komisjon on samuti täie tarmukusega asjaga tegelemas. Nende vahenditega, mis on Komisjoni käsutuses st koostatakse Euroopa strateegiat keskkonnanahoidlike ja energiatõhusate sõidukite kohta. Strateegiaga püütakse tugevdada EL autotööstuse konkurentsivõimet maailmas läbi asjakohase ja tehnoloogiliselt neutraalse poliitikaraamistikku loomise.

Lühiajalises perspektiivis on strateegia kahte suunda arendav, hõlmates nii sisepõlemismootoriga sõidukeid kui ka akudel töötavaid elektrisõidukeid. Sisepõlemismootoriga sõidukite strateegia koosneb

omakorda kahest osast. Kavandatav areng nõuab traditsiooniliste bensiini- ja diiselmootorite edasist täiustamist ning alternatiivsete kütuste, sealhulgas vedelate biokütuste ja gaaskütuste kasutuselevõttu.

Olemasoleva autotööstuse jaoks on suhteliselt lihtsam võtta kasutusele alternatiivseid kütuseid sisepõlemismootoritega sõidukitele. Siin aga on teatavad bürookraatlik-poliitilised takistused. Väidetavalt valitseb Euroopa Komisjoni biokütuste programmis segadus.

Praegune seis ei välista ega eelista ühtegi arengusuunda. Igas võimalikus arengusuunas peituvad omad probleemid. Olemasoleva autotööstuse jaoks on suhteliselt lihtsam võtta kasutusele alternatiivseid kütuseid sisepõlemismootoritega sõidukitele. Siin aga on teatavad bürookraatlik-poliitilised takistused. Väidetavalt valitseb Euroopa Komisjoni biokütuste programmis segadus. Praegust olukorda on iseloomustatud kui võimuvõitlust, mis seab teineteisega vastamisi Euroopa Komisjoni põllumajandus- ja kliimaekspertid ning Euroopa autotööstuse ja põllumajanduse lobitöötajad ja keskkonnakaitsjad.

Põhiliseks tüliõunaks näib olevat biokütuste tarbeks vajamineva maa- kasutuse muutuse mõju maailma keskkonnale. Alternatiivsete gaaskütuste (vedelgaasi, surumaagaasi ja biogaasi) kasutamisel on jällegi omad takistused. Tuleb kohandada ja ümber ehitada sõidukite mootorid ja kütusepaagid ning tarvis läheb uut või uuendatud tankimisinfrastruktuuri.

Elektrisõidukitest

Elektrisõidukeid on arendatud juba pea sajandi, kuid endiselt on seal üks tehnoloogiline komistuskivi – aku. Autode kasutamise seisukohalt on peamisteks küsimusteks aku suurus, kaal, võimsus, ohutus, tõhusus, töökindlus ja tööiga. ELi jaoks on strateegiline probleem see, et Euroopas ei ole ühtegi suurt akude tootjat, ehkki Nissan kavandab tehasid Ühendkuningriiki ja Portugali. Akutööstusega on seotud mitmed aspektid, millega tuleb tegeleda: akude garantiiaeg, asendamine, vahetus ja liisimine, kasutusaja lõppemine, kogumine, jäätmekäitlus ja ringlussevõtt.

Euroopa Komisjoni nägemuse kohaselt peavad ELi äriühingud selles tegevusharus esindatud olema.

Pikemas perspektiivis vajavad elektrisõidukite juhid juurdepääsu laadimisvõrkudele. Kuna peetakse vajalikuks elektrisõidukite varast ja laiaulatuslikku kasutuselevõttu, rõhutatakse strateegias vajadust luua liikmesriikidele rahalisi stiimuleid käsitlevad suunised. Komisjon soovib, et elektrisõidukite levik ELis ei jääks maha maailma muudest piirkondadest, kus stiimulid on samuti kättesaadavad. Arvestades, et Hiina kavatses transpordisüsteemi viies linnas elektrifitseerida, peab EL tegutsema kiiresti, eriti standardite küsimuses. Selle valdkonna (akud) võtmeküsimuseks võivad muutuda aga tooraine, (mida EK hinnangul Euroopas peaaegu ei ole), tarned. Jaapan ja Lõuna-Korea peavad praegu läbirääkimisi Lõuna-Ameerika kontsessioonide ja ühisettevõtete üle. Lõuna-Korea on teinud 12 miljardi dollari suuruse investeeringu Boliiviasse. Paraku puuduvad tõendid selle kohta, et ELil oleks sama hea lähtepositsioon.

Kütuseelemendiga sõidukid

EL rahastab võimalikku tulevast vesinikupõhist majandust ja kütuseelemendiga sõidukite väljatöötamist käsitlevaid teadusuuringuid. Selle valdkonna osas näib aga teadusalane skepsis olevat kõige suurem. Arvatakse, et vesinikupõhise majanduse kontseptsioon ei hakka tööle. Puudub kergesti kasutatav vesiniku saamise allikas, samuti sobiv viis vesiniku jaotamiseks ja säilitamiseks. Siiski võib konstateerida, et praegu on lõplike otsuste tegemiseks veel liiga vara.

Seda strateegiat keskkonnahoidlike ja energiatõhusate sõidukite kohta arutas ka Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee, kes on seisukohal, et praeguses etapis tuleb hoida kõik võimalused avatuna ja liiga vara on teha tehnoloogia valikul lõplike otsuseid. **T**



TOOMAS KUUDA
Pärnu esinduse juhataja

Miski ei lähenda nii nagu ühine rahateenimine

Tallinna kohtumised Peterburis

Sellise mõttega alustas oma sõnavõttu Tallinna ja Peterburi kohtumiste raames toimunud äri-seminaril Peterburi asekuuberner Mihhail Ossejevski, hinnates kahe linna ettevõtjate koostöö perspektiive optimistlikeks. Enne teda esinenud Tallinna linnapea Edgar Savisaar nentis, et ärimaailmas on möödapääsmatu lähtuda otstarbekusest ja koostöövajadusest ning koostööle peavad kaasa aitama ka linnad.

Tõepoolest, järjest enam globaliseerivas maailmas on linnadel järjest suurem tähtsus. Linnades elab üle poole maailma rahvastikust, linnadesse on koondunud tootmine, teenused ja tarbimine, teadmised ja

kultuurielu. Suurlinnad on järjest enam riikide majandusarengu mootoriteks ja mainekujundajateks, mistõttu on oluline linnadevaheline läbikäimine ja koostöö.

Tallinnast 330 km kaugusel asuv ligi 5 miljoni elanikuga Peterburi on meile kõige lähemal asuv metropol ehk maailmalinn, mis oma kultuuri, teadmiste ja majanduspotentsiaalilt ei jää alla Pariisile ega Berliinile. Saamaks osa metropolis ja suurte linnade turudel avanevatest võimalustest, on vajalik ja kasulik igakülgselt sidemete arendamine Peterburi, Tallinna ja kogu Eesti vahel. Seda eesmärki täidavadi regulaarselt toimuvad Tallinna kohtumised



Peterburi asekuuberner ▶
Mihhail Ossejevski ja
Tallinna linnapea Edgar
Savisaar äri-seminaril.



► Kaubanduskoja peadirektor Siim Raie kõnelemas Eesti majandusest.



► Tiit Vähi tegeles Peterburi visiidil Sillamäe Sadama uute projektidega.

Peterburis koos linnapea ning äri- ja kultuuridelegatsioonide visiitide ja kohtumistega.

Saamaks osa suurtel turgudel avanevatest võimalustest, on vajalik igakülgsete sidemete arendamine Peterburi, Tallinna ja kogu Eesti vahel. Seda eesmärki täidavadi regulaarselt toimuvad Tallinna kohtumised Peterburis koos linnapea ning äri- ja kultuuridelegatsioonide visiitide ja kohtumistega.

Artikli autori viimasest külaskäigust Peterburi on möödas 20 aastat. Paljud on säilinud endisel kujul, kuid samas on muutused linnapildis märgatavad. Rajatud on linna ümbritsevad 8-realist automagistraalid, mis üle- ja mahasõitudel on kohati kolmes tasapinnas. Kaasaegse väljanägemisega kauplustes on esindatud maailma eksklusiivsemad kaubamärgid. Linna servades laiuvad hiiglaslikud kaubanduskeskused, kohal on arengu- ja turupotentsiaali indikaatoriks peetavad IKEA kaubamajad. Ehitatud ja ehitamisel on ülisuuri tootmishooneid, millel ilutsevad maailma juhtivate tootjate nimed. Peterburi turu võimalusi on oskuslikult kasutanud soomlased – hulgaliselt on näha

Neste bensiinijaamu, toidupoodides on lai valik Fazeri leiva- ja saiatoodete portfelliist ja Soome tootjate piimatoodetest.

Tallinna linnapeal Edgar Savisaarel oli Tallinna kohtumiste käigus lisaks äriseminarile veel mitmeid üritusi ja kohtumisi. Neist vast kõige olulisem oli kohtumine Peterburi kubernerina Valentina Matvijenkoga. Kohtumisel nentisid mõlemad pooled, et areneva peavad nii kultuurisidemed kui majanduskoostöö, mille aluseks on heasoovlikud poliitilised suhted. Matvijenko mainis, et kahe riigi suhetes on saanud mitte kivide loopimise, vaid nende üleskorjamise aeg.

Majandusnimestest saatsid Tallinna linnapead tema visiidil infotehnoloogia spetsialistid ja Kaubanduskoja äridelegatsioon. Meie IT-spetsialistid tutvustasid Tallinnas kasutatavaid lahendusi oma Peterburi kolleegidele, mis nendes üllatust ja suurt huvi äratasid. Kohtumisel arutati, kuidas Peterburi, Helsingi, Tallinn ja Riia suudaksid selles vallas koostööd teha ja üksteisele kasulikud olla.

Äriseminaril andis Kaubanduskoja peadirektor Siim Raie ülevaate Eesti majanduse viimaste aastate arengust ja hetkeolukorrast. EASI

Peterburi esindaja Toomas Kästik rääkis majandussidemete tihendamise võimalustest Eesti ja Peterburi vahel. Peterburi esindajate sõnavõtudest järeldus igati kaasaegne arusaamine nii turumajanduse kui teadus- ja arendustegevuse põhiväärtustest. Nii ollakse rahul masinaehituse tasemega laevanduses, energeetikas, lennunduses ja kosmonautikas, samas tõdeti mahajäämust autotööstuses. Selles suunas on aga juba astunud esimesi olulisi samme, mis väljendub maailma juhtivate autotootjate tehaste rajamisega Peterburgi. Tunnistati probleeme vee- ja kanalisatsioonimajanduses, samuti ehituskvaliteedis ja hoonete soojapidavuses. Ka seal on lükatud käima mastaapseid projekte, nagu heitvete puhastite rajamine koostöös välispartneritega. Ehituskvaliteedi parandamiseks käib ettevõtete, ülikoolide ja võimuesindajate koostöö energia säästmise eesmärgil. Näiteks on nanotehnoloogiliste ehitusmaterjalide klaster üks initsiatiiv selles vallas.

Tallinna linnapead saatev kultuuri- ja äritegelaste delegatsioon osales Peterburi ja Tallinna ühisel vastuvõtul ja Hortus Musicuse kontserdil Kapella kontserdisaalis, koos Savisaarega külastati Levaševu repressiooniohv-

rite kalmistust, kus mälestati sinna maetud eestlasi, lisaks veel Vene Etnograafiamuuseumit ja Kroonlinna.

Kokkuvõtvalt võib tänaseid majandussuhteid Tallinna ja Peterburi ning Eesti ja Venemaa vahel käsitleda mitmeti. On Eesti ettevõtteid, kes on Vene turgudel kanda kinnitanud ja teevad seal edukat äri. Samas on paljudele ettevõtjatele Venemaa liialt ettearvatu ja hoomamatu, mille ärikultuur erineb lähedaseks saanud Skandinaavia või Lääne-Euroopa omast. Ärisuhte loomist mõjutavad nii poliitilised suhted kui asjaajamine ja bürokraatia alates piiriületusest kuni klientideni.

Edaspidine majandussuhete areng sõltub paljudel poliitilisest taustast. Kas ja kuidas lähenevad Venemaa ja Euroopa Liit ning kuidas arenevad Vene-Eesti suhted? Kas Euroopa Liit ja Venemaa peavad vajalikuks transpordikanalite väljaehitamist Lääne-Euroopa ja Peterburi vahel? Kas selles protsessis võivad Eesti sadamad olla kaubavärvaks Peterburi ja Loode-Venemaale? Tuleb ju arvesse võtta, et Peterburis ja selle tagamaaks oleval Loode-Venemaal elab kokku 13 miljonit inimest ning sellise turuga arvestamata jätta poleks õige. **T**



TIIA RANDMA
Haridusnõunik

Tagasivaade Kaubanduskoja haridustemaatilistele tegemistele

Kui Kaubanduskoda osaleb hariduspoliitika kujundamisel, siis mida see tegelikult tähendab? Kuidas ja mida konkreetselt tehakse? Koja liikmetele Koja hariduspoliitiliste tegemiste ja teemade tutvustamiseks alustab ilmumist ülevaate rubriik.

25. oktoober

25. oktoobril toimus Eesti Energia noorte ettevõtlikkusprogrammi ENTRUM aväritus Jõhvi kontserdimajas.

Alanud õppeaastal saavad rohkem kui pooltuhat Ida-Virumaa noort kohtuda ettevõtlike ja tuntud Eesti tegijatega, külastada põnevaid ettevõtteid ja projekte, näha lähedalt, kuidas toimivad erinevad tegevusalad, saada teadmisi, kuidas käivitada ja ellu viia päris oma projekt. Kaubanduskoda on ENTRUM nõukogu liige.

Uuri programmi kohta lähemalt veebist: www.entrum.ee.

26.–27. oktoober

26.–27. oktoobril toimunud Haridusfestivalil Jõhvis tutvustas Kaubanduskoja haridusnõunik ettevõtlusõppe olemust ja põhimõtteid ning arutas töötubades ettevõtlusõppe kava elluviimise võimalusi.

Üritusel esitleti veel ka vahvaid ettevõtmisi, mis Ida-Virumaa koolides ettevõtlikkuse ergutamiseks juba tehtud on.

28.–29. oktoober

28.–29. oktoobril toimus Toosikanus Kutseõppeasutuse seaduse muutmise töörühma koosolek.

Eelnõu kohaselt muutuvad kutse-

õpeliigid väljundipõhiseks, kutseõppe kvaliteedikontrolli tagamiseks ühe tegevusala sees, käivitatakse akrediteerimisprotsess jne.

1. november

1. novembril toimus kutsestandardi ja õppekava ühildamise arutelu.

Arutelul osalesid Kutsekoja, haridusministeeriumi ja eksamikeskuse ametnikud ning tööturupoole esindajad.

Arutelu põhiteemad olid: Eesti haridustasemete ja kutsete paigutamine Euroopa kaheksa-astmelisse raamistikku, kutsestandardi „tõlkimine“ õppekava keelde, õppe sisu ja mahu teemad.

4. november

4. novembril toimus kutsehariduse akrediteerimisprotsessi nõukoja koosolek.

Akrediteerimist korraldab Eesti Kõrghariduse Hindamise Agentuur. Pilootvoor viiakse läbi ehituse ning toitlustus- ja majutuserialaõpet pakkuvates koolides 2011. aasta esimesel poolaastal.

4. november

4. novembril toimus kutseõppeasutuste kvaliteediauhinna konkursi žürii koosolek, et teha ekspertide skooritabeli alusel otsus konkursi

tulemuste kohta. Käesoleval aastal osales konkursil 5 õppeasutust.

5. november

5. novembril toimus kohtumine Statistikaameti esindajaga uue ametite klassifikaatori koostamise teemadel. Ametite klassifikaator on aluseks erinevate töajuga seotud andmete kogumisel ja analüüsimisel.

Hetkel on rahvusvahelise tööorganisatsiooni ILO eestvedamisel kaasaajastatud klassifikaator Statistikaametis kasutusel piloodina ja sisaldab hulgaliselt tootõlkeid inglise keelest. Kohtumisel lepiti kokku, et lähiajal korrigeeritakse klassifikaatori eestikeelset versiooni Kutsekoja koos-töövõrgustiku toel, et nii ametirühmad kui ka ametinimetused arvestaksid Eesti kohalikke olusid ning muutunud töö sisu.

5. november

5. novembril toimus kutsehariduse populariseerimise programmi nõukogu koosolek Innoves.

Programmi raames arendatakse kutsemeistrivõistluste süsteemi Eestis ja korraldatakse parimate kutsemeistrite osalemist rahvusvahelistel võistlustel; iga-aastaselt koostatakse trükist kutseõppe võimalustest ning levitatakse seda igale põhikooli lõpetajale jne.

8. november

8. novembril toimus Innoves kohtumine saatesarja Ametilood digitaliseerimishanke võitnud pakkujaga.


Hanke raames digitaliseeritakse aegunud beetaversioonis saatesarja 42 osa ja toodetakse saatesarja baasil noortele suunatud filmiklippe, mida saab kasutada erinevates veebikeskondades kutseõppe ja erinevate ametite propageerimiseks.

Esimesed videoklipid on kavandatud valmima noorte haridusmessi „Teeviida“ ajaks.

9. november

9. novembril toimus toidutööstuse kutseõpetajate võrgustikuseminar Tartus, kus Kaubanduskoja haridusnõunik esines teemal „Tööjõu rakendatavust mõjutavad tegurid ja ettevõtlusõppe arengud Eestis“.

10. november

10. novembril toimus kutseõppeasutuste kvaliteedikonverents Õpetajate Majas, kus kuulutati välja käesoleva aasta konkursi võitja, kellega sel aastal osutus ülekaalukalt Luua Metsanduskool. 



KADRI LIIMAL
Toimetaja

AS PLANSERK – 15 aastat kvaliteeti

Pean tunnistama, et enne Planserki külastamist ei teadnud ma geodeetilistest võrkudest ega märkidest praktiliselt mitte midagi. Ma tean, mis on GPS, kasutan seda vähemalt kord nädalas autos või mobiiltelefonis. Samas pole ma kunagi süvenenud sellesse, kuidas või mille alusel GPS toimib – nagu ilmselt enamusele teisi inimesi tänapäeva kiirelt arenevas infoühiskonnas ja –müras.



Septembris perega seenel käies komistasime „tundmatu isendi“ otsa – kena post, millel kirjas „Eesti Vabariigi kaitse all olev geodeetiline punkt“. Sai siis selle ümber silmad imestusest pärani tiireldud ja isegi paar ülesvõtet tehtud – ikkagi haruldus, kaitse all ja puha! Selgus saabus majja alles kuu aja pärast, siis, kui kohtusin AS Planserki peainseneri Andres Rüdjaga ja tema muljetavaldava kollektsiooniga ajaloolistest geodeetilistest mõõtmisvahenditest

Nüüd ma tean, et tegelikult võib geodeetilist võrku võrrelda maja vundamendiga. Ja nii nagu ei saa ühtegi maja ehitada vundamendita, ei saa

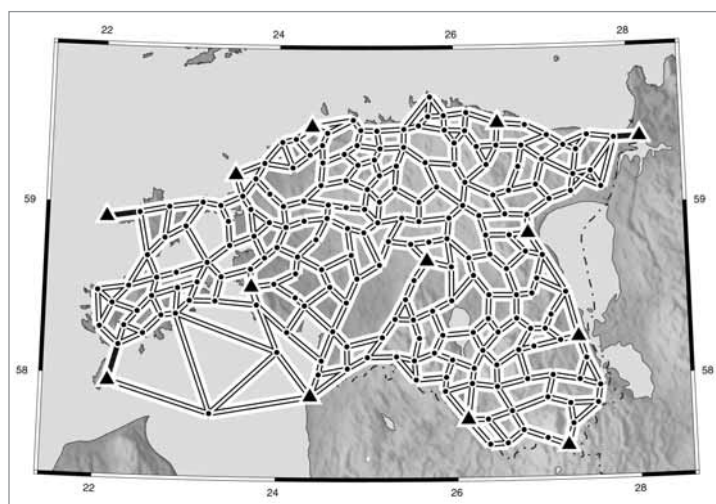
ka tänapäeval ilma täpsete geodeetiliste mõõtmistulemusteta. Geodeetilised võrgud (looduses geodeetiliste märkidega kindlustatud ning teatud liiki mõõtmistega seotud geodeetiliste punktide kogum) on aluseks kõikidele geodeetilistele töödele ning neil on tähtis osa riigi ja omavalitsuste infrastruktuuri arengus, mis seoses infotehnoloogia kiire arenguga pidevalt kasvab. Riigi geodeetiline põhivõrk on aluseks kogu riigi territooriumit katvale tihendusvõrgule ning linnade ja asulate kohalikele geodeetilistele põhivõrkudele. Täpsetest geodeetilistest mõõtmistulemustest lähtub linnade vee-, kanalisatsiooni- ja sadeveesüsteemide projekteerimine ning raja-

mine, määratakse kinnistute piirid, kaardistatakse maa-alused insenerikommunikatsioonid, planeeritakse, projekteeritakse ja rajatakse teid ning hooneid jne. Geodeetilised võrgud leiavad siiani kasutust ka erinevate kaartide tootmisel. Digitaaltehnooloogia, satelliit- ja/või aeropildistamist kasutavale kaarditootmisele on tänapäeval lisandunud täpne kõrguslik komponent.

Geodeetilise „vundamendihitusega“ on Eestis tänaseks juba 15 aastat tegelenud AS Planserk. Oma tödest ja tegemistest ning firma ajalooast annavadki alljärgnevalt ülevaate AS Planserki juhataja Rein Lainevool ja peainsener doktor Andres Rüdja.

Maa-ameti tellimusel rajatud riigi geodeetiline võrk. ▶

Eesti Vabariigi kaitse all olev geodeetiline punkt. ▶



Ettevõtte PLANSERK tegevusest

Rein Lainevoolu sõnul on ettevõtte 15 tegevusaasta jooksul ära teinud suure osa taasiseseisvunud Eesti geodeetiliste põhivõrkude rajamise tööd olles kogu protsessis osalised projekteerimisest alates: „Meie spetsialistide poolt on loodud kõrgtäpne riigi 212 punktist koosnev geodeetiline põhivõrk. Aastate jooksul oleme osalenud pea kõigi Eesti suuremate ning rea väikelinnade geodeetiliste võrkude rekonstrueerimistöödel. Ainukesena Eestis kasutame võrkude ning mõõtmiste projekteerimisel tulemuste statistilist eelanalüüsi. Meie poolt on välja töötatud tänapäeval laialdaselt kasutatavate elektronkaugusmõõtjate kalibreerimise meetodika, mida kasutatakse linnade ja asulate geodeetiliste põhivõrkude rajamisel ning rekonstrueerimisel. On teada, et kalibreerimiseks on vajalik täpse ning rahvusvahelistele metroloogiastandarditele vastava etaloni olemasolu. Meie poolt rekonstrueeritud Vääna baasjoon on saanud kõrge rahvusvahelise hinnangu.”

AS Planserk on alates asutamisest 1995. aastal panustanud just kõrgele kvaliteedile ja kaasaegsele tehnoloogiale ning välja töötanud tänapäevased geodeetiliste võrkude mõõtmiste tehnoloogiad. „Geodeetiliste ülesannete lahendamine hõlmab tihti tervet maakera või kontinenti. Sellest tulenevalt on meil pikaajalise rahvusvahelise koostöö kogemus, meie töötajad on osalenud mitmetes rahvusvahelistes projektides nagu näiteks BSL (Baltic Sea Level) ja EUVN (European Vertikal Network), Eesti-Läti riigipiiri kontrollmõõtmised, merenavigatsiooni vajadustele vastavate mõõtmismetoodikate väljatöötamine ja rakendamine.” tutvustas Rein Lainevool ettevõtte tegemisi.

Geodeetiliste võrkude loomise ajaloost Eestis

Geodeetiliste punktide paiknemine sõltub maastiku iseloomust, asustuse tihedusest ja kasutatavatest mõõtmistehnoloogiatest. Geodeetiliste võrkude rajamine Eestis algas 19. sajandi esimesel poolel. Ühte võrkudest, Eestimaalt pärit F. G. W. Struve ja C. Tenneri algatusel rajatud triangulatsiooniahelat (triangulatsioon – geodeetiline mõõtmisviis, mõõdetakse nurgad kolmnurkadest moodustatud võrgus ning vähemalt ühe kolmnurga ühe külje pikkus), on UNESCO pidanud nii oluliseks, et on lisanud selle 2005. aastal maailmapärandi nimekirja. Teadaolevalt on Struve meridiaanikaar ainuke teadusprojekt UNESCO nimekirjas. Kattes vahemaa Põhja-Jäämerelt Musta Mereni (2822 km) on meridiaanikaar Hiina müüri järel ka üks piki-maid kaitsealuseid objekte.

1940. aastal salastas nõukogude võim antud valdkonna: täpsed kaardid kõrvaldati käibelt, geodeetilisi ja kartograafilisi töid oli lubatud teha ainult NL Ministrite Nõukogu Geodeesia ja Kartograafia Peavalitsuse allasutustel.

Pärast Eesti taasiseseisvumist alustati uue üleriigilise geodeetilise võrgu rajamist ning ühtse koordinaatsüsteemi loomist. Eesti integreeritud geodeetilise võrgu rajamist alustas AS Planserk 1996. aastal. Võrk rajati plaanilise, kõrgusliku ja gravimeetrilise võrgu integreerimise põhimõttel, s.o teatud viisil ühildati GPS mõõtmised, kõrgtäpne loodimine, gravimeetrilised mõõtmised ja merepinna vaatlused. Kontseptsioon oli Euroopas uudne, praeguseks on sama teed läinud paljud riigid. Loodud võrk jaguneb I klassi (13 punkti, punktide vahekaugus on 70–110 km) ja II klassi (199 punkti, punktide vahekaugus ca 15 km)

võrkudeks. Geodeetiliste märkide asukohavalikul arvestati esmakordselt Eesti geoloogilise ülesehitusega. Töötati välja geodeetiliste märkide uus ja oluliselt stabiilsem konstruktsioon.

2001. aastal alustas AS Planserk uudse digitaal tehnoloogia rakendamist kõrgtäpsel loodimisel. „Põhjalikult sai uuendatud ka kogu tööde tehnoloogia, mis siiani pärines aastakümnete tagusest ajast. Tehnoloogia on ettevõtte poolt kasutusel riigi I klassi ning Tallinna I klassi kõrgusvõrgu rekonstrueerimisel. Saavutatud täpsused on paljulubavad, riigi kõrgusvõrgu valmimisel on tõenäoliselt tegu Euroopa täpseimaga,” tunneb Andres Rüdja kvaliteetselt tehtud tööde üle heameelt.

„Mõõtmiste kvaliteet ei sõltu ainult kõrgtäpselt instrumentaariumist – tulemuse määrab ära kogu süsteemi hea tundmine. AS Planserk eripäraks on kogu tehnoloogilise kompleksi põhjalik tundmine ning pidev areng. Pöörame võrdset tähelepanu nii projekteerimisele, võrkude ehitamisele, andmetöötlusele kui ka ülevaatlikele aruannetele,” võtab kokku Rein Lainevool.

Ühel öhtul koduseid toimetusi tehes satun silmanurgast nägema televiisoris saadet „60 sekundit”. Viimane küsimus puudutab UNESCO pärandeid Eestis, valikuks pakutakse: a) Tallinna vanalinn, b) Struve meridiaanikaar, c) Käsma kivikülv. Saates osalejad kahtlevad – nad ei tea, mis on Käsma kivikülv, rääkimata Struve meridiaanikaarest – sellest pole nad kuulnudki! Pakuvad umbropsu kõiki kolme. Ja nad kaotavad mängu käigus teenitud summa. Mina tunnen varjamatult uhkust, sest tänu Planserkile tean ma nüüd, mis on Struve meridiaanikaar. Olen jälle targem ja loodetavasti ka teie. **T**

AS PLANSERK:

- Põhitegevus: riiklike ja kohalike geodeetiliste põhivõrkude projekteerimine, ehitamine, mõõtmine, sh kõrgtäpne GPS mõõtmine ja nivelleerimine, tasandamine, andmetöötlus, polügonomeetria mõõtmine ja geodeetiliste märkide asendamine.
- Ettevõtte spetsialistide poolt loodi aastatel 1996-1998 Eesti Vabariigi kõrgtäpne 212 punktist koosnev geodeetiline põhivõrk ning 2001. aastal lõpetati põhivõrgu tihenduseks loodud 3922 punktist koosnev tihendusvõrk. Lõpetamisel on riigi kõrgusvõrgu I klassi nivelleerimine ja tasandamine.
- Tagamaks tellijakeskset ja kvaliteetset projektide elluviimist juurutati 2002. aastal ISO 9001 standardile vastav kvaliteedijuhimisüsteem. Ettevõtte on sertifitseeritud firma Lloyd's Register Quality Assurance Ltd. poolt.
- Lisaks riigiametitele on suuremateks tellijateks kohaliku omavalitsused sh Tallinn, Tartu, Pärnu, Narva. Seoses aktiivse infrastruktuuri laiendamisega on lisandunud teedeehituse ettevõtted nagu AS Tallinna Teed, AS Merko, AS Nordecon, AS Teede REV-2.
- AS Planserk kõrgelt kvalifitseeritud spetsialistid on välja töötanud integreeritud geodeetilise võrgu kontseptsiooni, mitmed mõõtmismetoodikad ja tehnoloogiad.
- EUREF-i (European Reference Frame) komisjon luges ettevõtte poolt rajatud riigi geodeetilise põhivõrgu I klassi vastavaks Euroopa standarditele ja aksepteeris seda kui Euroopa võrgu koosseisu kuuluvat.
- AS Planserk on Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ja Eesti Geodeetide Ühingu liige.

Küsimustele vastas:

ANDRES LEMBER

AS G4S

avalike subete direktor

Intervjueeris:

ANNIKA EESMAA

Liikmesubete osakonna
projektijub

Laste- ja noortesõbralik ettevõtte 2010 — AS G4S

Tallinna ettevõtlusameti poolt korraldatud Tallinna Ettevõtluspäeva raames tunnustati kohalikke ettevõtjaid ja ettevõtluse arendajaid, teiste auhinnakategooriate seas oli üheks konkursiks ka Vastutustundlike ettevõtete väljaselgitamine, mille raames pälvis Tallinna Spordi- ja Noorsooameti poolt välja antava laste- ja noortesõbraliku ettevõtte eriauhinna AS G4S.

Vastutustundlik käitumine on meie ettevõtte teadlik ja eesmärgipärane tegevus, meie tegevus ongi laiemas plaanis suunatud sellele, et muuta Eesti ühiskonda turvalisemaks. Otsuseid tehes arvestame alati oma ettevõtte töötajate huvidega, sest meie

G4S Eesti sponsortegevuses on keskel kohal ühiskonna üldise turvalisuse tagamine, laste- ja noorteprojektid ning sport. Oma väljundi laste üldturvalisuse alases koolitamises ja võimaluste pakkumises vaba aja veetmiseks oleme leidnud MTÜ G4S Noorteklubi kaudu. G4Si rahastatud klubi tegevusest võtab üle Eesti osa ligi 800 noort. G4Si spordisponsorioluses oleme oma tegevused alates 2009. aastast fokuseerinud korvpallile – G4S on Eesti korvpalli suurim toetaja.

ettevõtte ongi meie töötajad ja kui huvid lähevad vastuollu, siis ei ole sellel tegevusel mõtet. Otsuste tegemine on alati kompromisside kunst. Loomulikult tahame oma inimestele parimat, kuid teenindusettevõtte peame leidma tasakaalu oma töötajate ja klientide huvide vahel. Ka meie ettevõtte väärtustes

on „parimad töötajad“ ja „kliendikeskus“ võrdsel tasemel esindatud. Toon lihtsa näite: ettevõtte tahaksime oma töötajatele maksta tihti kõrgemat töötasu kui kliendid selleks valmis oleksid ja klientidele vastuvõetav teenuse hind seda võimaldaks. Kuskil tuleb leida kokkuleppepunkt. Kindlasti ei sõlmi me aga oma klientidega lepinguid, mis meie töötajaid mingilgi viisil diskrimineeriks. Oleme töötajate arvult üks suurimaid Eesti ettevõtteid. Meie töötajad moodustavadki ettevõtte ja me ei saa neist mööda vaadata. Töötajate huvide parimaks kaitsmiseks käib regulaarselt koos töövõtjate ja tööandjate esindajatest koosnev tööõukogu. Otsuseid tehes arvestame kohaliku kogukonnaga, sest meie ettevõtte ongi loodud kohaliku elu parandamise eesmärgil. Ettevõtte ja kogukond töötavad vastastikku ning ühe heaolu mõjutab oluliselt ka teise heaolu.

Miks Te oma ettevõttega teete rohkem, kui on tavaliselt kombeks?

Nagu öeldud – oleme inimeste ettevõtte ja oleme Eesti üks suuremaid. Ses osas võib ju ka öelda, et kes siis veel või *noblesse obligel*! Kuid küsimus ei ole ainult seisuses.

Minu jaoks on küsimus ettevõtte kultuuri ja ettevõtte ühiskondliku positsiooni loomises. Selleks, et olla äriiselt jätkuvalt arenemis- ja konkurentsivõimeline, on vaja järjepidevalt arendada ja hoida ettevõtte kultuuri. Meie oleme oma ettevõtte kultuuri loonud ja kasvatanud läbi oma inimestest, klientidest ja ühiskonnast hoolimise.

Milliseid täiendavaid kõigile töötajatele mõeldud võimalusi ja toetusi Teie ettevõttel on?

Täiendkoolitusi viime läbi pidevalt ja püüame ka koolituses rakendada uusi ja innovaatilisi ideid – nii näiteks oleme ellu kutsunud ettevõtte siseülikooli ja juhtide reservi koolitusprogrammi. Ikka selleks, et pink oleks pikem ja inimestel oleks motivatsiooni ning selge arusaam kontsernisestest karjäärivõimalustest. Kõigil töötajatel on võimalik tagasihoidliku tasu eest liituda ettevõtte spordiklubiga ja seejärel regulaarselt väga soodsaid sportimisvõimalusi kasutada, töötajate spordihuvi tõstmiseks toimuvad ettevõttesisesed regulaarsed spordivõistlused ja -turniirid. Kontoritöötajatele korraldame igal aastal tervispäeva vabas looduses. Ettevõtte töötajate lastel on võimalik liituda G4S Noorteklubi

tegevustega, mis pakub lastele vaba aja veetmise võimalusi. Üksuste kaupa korraldatakse ka regulaarselt vabaajauritusi, jõulude puhul peetakse kingiga meeles töötajate lapsi, töötajatele makstakse toetusi lapse sünni või lähedase surma korral. G4Sis oleme üles ehitanud teravikliku töötajate tunnustamise süsteemi: kvartaalselt valitakse ja tunnustatakse valdkondade parimaid töötajaid, aasta lõpus toimuv pidulik galaõhtul antakse teenetemärke ning tänatakse ja premeeritakse aasta parimaid. 5-, 10-, 15- ja 20aastase tööstaži täitumisel peetakse töötajat meeles spetsiaalse tänuüritusega.

Milliseid erinevaid tegevusi olete läbi viinud oma linna, valla, maakonna või riigi heaks? Kas Teie ettevõttel on mõni huvitav traditsioon, mis on suunatud ettevõtetest välja?

Koostöös politseiga ja kohalike omavalitsustega osutame mitmetele valdadele ja linnadele patrullteenust, mille eesmärk on piirkonnas kuritegevust ennetada ja vajadusel olla politseile partner erinevate olukordade lahendamiseks. Koostöös politseiga oleme aastaid läbi viinud erinevaid ennetuskampaniaid. Oktoobriski algas üks

kampaania, kus kutsume koostöös politseiga inimesi üles hoolivusele, tähelepanelikkusele ja oskusele abivajajaid märgata ja sellest õigeaegselt professionaalseid abiosutajaid – politseid, turvatöötajaid – teavitada. G4S Noorteklubi korraldab igal aastal Eesti suuremates linnades seikluspordiüritust Suur Semu Seiklus. Selle eesmärk on anda 9-13aastastele noortele võimalus veeta põnev pärestlõuna roheluses seigeldes, võistelda eakaaslastega, panna proovile oma teadmised ja oskused ning õppida meeskonnatööd ning üksteisest hoolimist. Sel aastal osales Suurel Semu Seiklusel Tallinnas, Tartus ja Pärnus ligi 1600 last. Ettevõttest väljapoole on suunatud lapselüüsi päästjate tunnustamise traditsioon. G4S on alates 2006. aastast autasustanud G4Si teenetemärgiga „Vapruse eest“ lapsi ja noori, kes on üles näidanud kangelaslikkust ja päästnud kellegi elu. G4Si teenetemärgi „Vapruse eest“ on saanud 14 noort.

Kas teete koostööd kodanike-ühendustega, ühisprojekte kohaliku omavalitsusega?

Oleme mitu aastat toetanud kodanikuühenduse Minu Eesti kampaaniat „Teeme ära“. Praegu osaleb G4S aktiivselt heategevuslikus Eesti krooni mündikogumiskampanias, mille eesmärgiks on üles ehitada puudust kannatavate abistamiseks loodav Toidupank. Aastaid oleme koostööd teinud ka Naabrivalvega.

Kas Teie ettevõtte töötajad on osalenud vabatahtlikena?

Jah, kuna meie professionaalide seas on palju ühiskondlikult aktiivseid inimesi, siis on nad oma teadmiste ja oskustega olnud nõuks ja abiks näiteks kohalikes valla- või linnavolikogudes, samuti väiksemates kogukondades. Meie töötajate seas on aktiivseid kaitseliitlasi ja abipolitseinike.

Kui Teie ettevõtte tegeleb sponsorlusega, siis keda/mida sponsoreerite?

G4S Eesti sponsortegevuses on kesksel kohal ühiskonna üldise turvalisuse tagamine, laste- ja noorteprojektid ning sport. Oma väljundi laste üldturvalisuse alases koolitamis ja võimaluste pakkumises vaba aja veetmiseks oleme leidnud MTÜ G4S Noorteklubi kaudu. G4Si rahastatud klubi tegevusest võtab üle Eesti osa ligi 800 noort. G4Si spordisponsorluses oleme oma tegevused alates 2009. aastast fokusseerinud korvpallile – G4S on Eesti korvpalli suurim toetaja.

Kas Teie firma on osalenud heategevuses, olete annetanud kellegi/millegi hüvanguks?

Jah ikka, aastate jooksul päris mitmetesse kohtadesse. Nt suurperede, lastekodudele ja –haiglatele, puuetega lastele, looduskatastroofis kannatada saanud lindude abistamiseks jne. Ühe suurema annetusena tasuks vast esile tuua aktsiooni, mille korraldasime kaks aastat tagasi. Eesti ärikultuuris on tavaks oma parematele koostööpartneritele ja klientidele aasta lõpus väike tähelepanuavaldus teha. Meie otsustasime toona teise lähenemise valida: annetasime raha, mis muidu kliendikingiks oleks kulunud, loomade varjupaikadele ja klientidele saatsime sellekohase meenetahvi, et tema nimel on head tehtud.

Kas tödete, et koostöö kohaliku omavalitsusega ja/või kodanike ühendustega kohalike probleemide lahendamisel võiks olla tihedam või tõhusam?

Jah, loomulikult, iga samm, mille saame koos teha ühiskonna hoolivamaks muutmisel, on vajalik. Leian, et nii Kovid kui ka kolmas sektor peaks olema ise aktiivsem ja nuputama võimalusi, kuidas ettevõtteid paremini kaasata. **T**

ECOFIRA kontaktkohtumisteüritus keskkonnasektori asjatundjaile

15.-16. veebruaril Hispaanias

15.-16. veebruarini 2011. aastal toimub Hispaanias Valencias järjekordne Net4Biz projekti kontaktkohtumisteüritus, mis seekord korraldatakse juba kümnendat korda peetava Rahvusvahelise Keskkonnamesi ECOFIRA (vee-, maa- ja õhuressursside säästlik kasutamine, jäätmekäitlus jmt – <http://ecofira.feriavalencia.com>) raames.

Kontaktkohtumisteüritus annab suurepärase võimaluse lisaks messil osalevate firmadega tutvumisele kohtuda ka messi külastavate rahvusvaheliste energeetika spetsialistidega 11 projektis osalevast riigist. Registreerunud osalejate tutvustused lisatakse ürituse veebilehele ja kõigil osalejatel on nende hulgast võimalik eelnevalt välja valida endale huvipakkuvad ja nendega kohtumine kokku leppida.

Kontaktkohtumispäeva koduleheküljel www.net4biz.se avaldatakse kõikide osalevate firmade tutvustused (tutvustused lisatakse jooksvalt ettevõtete registreerumise järjekorras) ja sellel avatud tööriista Matchmaking abil on võimalik huvipakkuvad firmad välja valida ja individuaalsed kohtumised juba ette kokku leppida.

Lisaks on võimalus külastada paralleelselt toimuvaid populaarseid messe: Egetica-Expoenergetica (rahvusvaheline efektiivse energiamaajanduse ja taastuvenergiames – www.egetica-expoenergetica.com/feria/en) ja EFIAQUA (rahvusvaheline efektiivse veemajanduse mess – efiaqua.feriavalencia.com).

Kontaktkohtumised toimuvad Euroopa Komisjoni poolt rahastatava projekti Net 4Biz raames ja on tasuta. Osalemisepakett sisaldab ettevõtte tutvustuse kataloogi lisamist, CD/paberkataloogi, individuaalsete kontaktkohtumiste organiseerimist, vajadusel tõlketeenuse korraldamist, lõunasööki kahel ürituse päeval, õhtusööki esimese päeva õhtul (osalemistasu igale järgmisele osalejale samast firmast on 175 eurot). Osaleja(te) kanda jäävad lähetuskulud (sh transport, majutus, päevarahad jmt).



Lisainfo:
KRISTY TÄTTAR
 Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Kontaktkohtumised AgroMatch ja firmakülastused põllumajandusmessi Agromek 2010 raames

30. novembrist 3. detsembrini Taanis

Eesti Kaubandus-Tööstuskojal on heameel kutsuda huvilisi külastama 1.–2. detsembrini Taanis Herningis toimuvat rahvusvahelist Põhja-maade suurimat põllumajandusmessi AgroMek ning sellega paralleelselt korraldataval kontaktkohtumistel.

30. novembrist kuni 3. detsembrini toimuv AgroMek on Põhja-Euroopa suurim põllumajandusmess. Messil on väljas uuemad energia- ja põllumajandustehnoloogiad. 2010. aastal on lisaks messil standiga osalevate firmadega tutvumisele võimalust messikülastajatel ka omavahel kohtuda messiga paralleelselt toimuv kontaktkohtumiste üritusel AgroMatch. Lisaks saab külastada mitmeid lähedal asuvaid bioenergiaettevõtteid ja -organisatsioone.

Kuidas osaleda?

- Registreerige oma ettevõtte ürituse veebilehel (www.bioenergy-match.eu) hiljemalt 17. novembriks.
- Tutvuge teiste registreerunud osalejatega.
- Valige välja firmad/organisatsioonid, kellega soovite kohtuda ja andke oma kohtumisesoovist teada.
- Individuaalsed kohtumiste ajakavad saadetakse osalejatele ca nädal enne messi.

Igale osalejale saadetakse tema kohtumiste ajakava juba enne üritust koju kätte, et jõuaks tutvuda ettevõtete/organisatsioonidega, kes on avaldanud soovi kohtuda, ja et saaks ennast kohtumisteks ette valmistada.

AgroMatch kontaktkohtumisteüritusel osalemine on tasuta. Osaleja kanda jäävad lähetuskulud (transport Herningisse, majutus, päevarahad jmt). Kasutage suurepäraselt võimalust tutvustada oma ettevõtet, tooteid ja tegemisi ning luua uusi kontakte Herningis!



Lisainfo ja registreerimine:

KRISTY TÄTTAR

Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

www.bioenergy-match.eu

Seminar

Kuidas taotleda CE-märgist?

2. detsembril Clarion Hotell Euroopas

ELis valmistatud toodete puhul on tootja see, kes peab tegema vastavushindamise ning koostama tehnilise kausta, mida on vaja EÜ vastavusdeklaratsiooni väljaandmiseks ja tootele CE-märgise kandmiseks. Edasimüüjad peavad kontrollima nii CE-märgise kui ka tõendavate dokumentide olemasolu. Kolmandast riigist imporditavate toodete puhul, peab aga importija kontrollima, kas EList väljaspool asuv tootja on järginud vajalikke õigusnorme ning kas nõutavad dokumendid on olemas.

Seminari eesmärk on tutvustada meie ettevõtjatele CE-märgise põhimõtteid, et Eesti tootjad, edasimüüjad ning siinsed importijad oleksid teadlikud CE-märgise eelistest, asjakohastest õigusaktidest ning tootele märgise kinditamiseks vajalikest sammudest. „Me peame CE-märgise nähtavamaks muutma ja suurendama inimeste usaldust selle vastu. Soovime oma kampaaniaga levitada teadmisi märgise tähenduse ja otstarbe kohta. Inimeste usaldus sõltub ka CE-märgise aluseks oleva süsteemi usaldusväärsusest,“ ütles Euroopa Liidu tööstuse ja ettevõtluse volinik, asepresident Antonio Tajani. Seminar on suunatud Eestis tegutsevatele tootjatele, edasimüüjatele ning kolmandast riigist imporditavate ettevõtetele.

2. detsembril Tallinnas Clarion Hotell Euroopas (Paadi 5) toimuv seminaril tutvustavad CE-märgise aluseks olevat süsteemi Merike Saks ja Ago Pelisaar Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumist, Priit Kikas Eesti Standardikeskusest, Karil Tammsaar TÜV Eesti OÜ-st ja Enno Rebane Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liidust. Üritust korraldab Euroopa Komisjon kampaania „CE-märgis – Euroopa turu võti!“ raames.

Seminari ajakava

- 9.30 Kogunemine ja osalejate registreerimine
- 10.00 Tervitus ja kampaania tutvustus (Merike Saks, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)
- 10.15 Sissejuhatus CE-märgistusse (Ago Pelisaar, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)
- 10.45 CE-märgis ja standardid (Priit Kikas, Eesti Standardikeskus)
- 11.30 Kohvipaus
- 11.50 CE-märgis ja sertifitseerimine (Karil Tammsaar, TÜV Eesti OÜ)
- 12.20 CE-märgis ehitusmaterjalidel (Enno Rebane, Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liit)
- 12.50 Küsimused ja lõpetamine
- 13.00 Lõuna
- 14.00 Seminari ametlik lõpp

CE CE-vastavusmärgis
aitab Euroopa turul läbi lüüa!

Lisainfo ja registreerimine:

CEseminar@powerhouse.ee

Osalemiseks on vajalik eelregistreerimine.



Ekspordi Akadeemia SEMINARID 2010/2011



**EKSPORDI
AKADEEMIA**

Välisurgudele minnes tuleb ettevõtte juhil leida lahendusi uute väljakuuetele. Eri turud nõuavad eri lahendusi. Ekspordi Akadeemia seminarisari on koostatud eesmärgiga et ettevõtte juhatavad isikud saaksid teadmisi, inspiratsiooni ja ideid enda tegevuse konkurentsivõimet arendada. Valgustame võtmetegevusi rahvusvahelistumise perspektiivist kõrgetasemeliste lektorite juhendamisel. Lektoreid on kutsutud nii välismaalt kui Eestist. Kõik on oma valdkonna tunnistatud autoriteedid, mitte ainult teoorias vaid ka praktikas.

KESKASTMEJUHTIDELE JA TIPPUJUHTIDELE KOOS:

TRENDID (23. november)

Sa kulutad 12% oma ajast, ehk 1 tunni igast 8-tunnisest tööpäevast mõeldes tulevikule. Miks mitte kasutada seda tundi konstruktivselt? Lektor: Magnus Lindkvist* on Rootsi päritolu tunnustatud futuroloog ja trendide ning *Business Intelligence* lektor. Magnus on raamatu „Everything we know is wrong. The trendspotters handbook“ autor. Aastal 2009 valiti ta Rootsi aasta parimaks äriteemadel esinejaks. Hind 800 krooni/51,13 eurot (lisandub käibemaks).

INNOVAATILISED VÕIMALUSED KULUDE

OPTIMEERIMISEKS (8. detsember)

Kulude osas on üks tähtsamaid teemasid tänases majandusolukorras kulude vähenemine. Kuidas optimeerida oma protsesse ja väärtusahelat, et minimeerida kulusid? Lektorid: Jaan Uustalu (Wahlquist), Raida Lejins ja Norcous esindaja (esineja kinnitamisel), Jakob Saks, Juhan Bernadt. Hind: 300 krooni/19,17 eurot (hinnale lisandub käibemaks).

SEMINARID TIPPUJUHTIDELE:

VÕTMEGEVUSED (19. jaanuar 2011)

Igal ärimudelil on mingid kriitilise tähtsusega võtmetegevused, et väärtuspakkumine saaks klientideni viidud ja ärimudel toimiks. Mis need on Sinu ettevõttes? Konkurentsieelis ei ole kunagi eraldiseisev asi või omadus, vaid ta tuleneb alati mingite tegevuste paremini tegemisest. Milliste tegevustega on mõtet ise tegeleda, millised on mõtet väljast sisse osta? Hind: 300 krooni/19,17 eurot (lisandub käibemaks).

KESKASTMEJUHTIDELE:

VÕTMEGEVUSED (20. jaanuar 2011)

Õeldakse, et ettevõtte on kogum protsesse ja, et kett on nii tugev, kui on selle kõige nõrgem lüli. Kuidas juurutada oma ettevõttes tiptasemel protsessi juhtimist, mis looks eelist ja eristumisvõimalust konkurentide ees? Kui tootmises osas oleme suhteliselt hea tasemel investeringute osas, siis müük ja turundus on tänaseni pigem vaeslapse osas Eesti eksportööridel. Kuidas arendada välja tõhus müügiorganisatsiooni, kuidas siseneda uutele turgudele, kuidas luua tugevat müügiorganisatsiooni? Aga kui ettevõttel on rahvusvaheline müügiorganisatsioon juba loodud sihtriikidesse, kuidas see efektiivselt tööle panna? Kuidas müügiorganisatsiooni juhtida, motiveerida, kontrollida, kuidas saavutada püstitatud eesmärgid ja võrgustiku potentsiaal? Hind: 300 krooni/ 19,17 eurot (hinnale lisandub käibemaks).

* loeng on ingliskeelne

ÕPPEVISIIDID:

Õppepäev Tallinnas — 15. veebruar 2011

Õppevisiit Soome — 2.-3. veebruar 2011

Õppevisiit Rootsi — 2.-3. märts 2011

Õppevisiit Eestis — 16.-17. märts 2011

Visiitide käigus tutvume erinevate organisatsioonidega, kes toetavad eksporti ning külastame edukaid eksportijaid, analüüsime nende tegevust. Täpse koolitusprogrammiga saate tutvuda Koja kodulehel: www.koda.ee.



Ekspordi Akadeemia korraldamist
kaasrahastatakse
Euroopa Liidu Sotsiaalfondist



Info ja registreerimine:
EVA MARAN · Tel: 604 0083 · E-post: eva@koda.ee
PRIIT RAAMAT · Tel: 604 0081 · E-post: priit@koda.ee
www.koda.ee

Seminar

Euro tulekuga kaasnevad muudatused raamatupidaja töös

30. novembril Clarion Hotell Euroopa konverentsikeskuses

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 30. novembril kell 11.00-16.30 Clarion Hotell Euroopa konverentsikeskuses (Paadi 5, Tallinn) seminari, kus käsitletakse euro kasutuselevõtuga kaasnevaid muudatusi raamatupidaja töös. Lektorid on Sulev Luiga, BDO Eesti juhtiv partner ja tegevjuht, Audiitorkogu juhatuse liige ja Urmas Võimre, BDO Eesti partner, nõustamisteenuste äriini juht.

Käsitlemisele tulevad teemad:

- Euro kasutuselevõtt ja raamatupidamisarvestus (Sulev Luiga).
- Eurole ülemineku protsess. Euro ja lepingud.
- Aastaaruannete koostamine. IAS 21/ SIC 7 /RTJ 18.
- Majandusaasta lõpp hiljem kui 31.12.2010. Sündmused pärast bilansipäeva.
- Konsolideerimise piirmääradest. Välisvaluutade ümberarvestamisest.
- Osakapitalide/aktsiakapitalide ümberarvestamine ja muudatuste registreerimine.
- Audiitorkontrolli kohustus /ülevaatuse kohustus.
- Euro kasutuselevõtt ja maksustamine (Urmas Võimre).
- Erisoodustuste, lähetuste jne. Määrad.
- Töötasude ja töötasuga seotud maksude ja kinnipidamiste ümberarvestamine.
- Boonusena - aktuaalsed maksumuudatused ja riigikohtu lahendid 2010.

Seminari osalemistasu on Kaubanduskoja liikmetele 800 krooni/51,13 eurot ja mitteliikmetele 1600 krooni/102,26 eurot, lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad materjalid, lõuna ja kohvipausid.

Lisainfo ja registreerimine: TOOMAS HANSSON

Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee

Kaubanduskoda koostöös Raadio Kuku
kutsub kuulama saadet

MAJANDUSRUM

kolmapäeviti kell 11.00–12.00,
kordusena kolmapäeva õhtul kell 20.00–21.00

Raadio Kuku ja Kaubanduskoja koostöös valmiv saade „Majandusruum” toob kuulajani majanduse aktuaalsed teemad ning kõike huvitavat, mis Eesti majanduses toimub. Saatejuht on Vallo Toomet.

Liikmelt liikmele:

Teil on võimalus leida koostööpartnereid ning uusi kliente teiste Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmete hulgast. Koostöösoov või sooduspakkumine peab sisaldama: sooduspakkumist/koostöösoovi, tegevusvaldkonda, firma nime, kontaktandmeid, aadressi, telefoninumbrit, e-postiaadressi, kontaktisiku andmeid ning pakkumise kehtivusaega. Sooduspakkumise tingimuseks on selle kehtimine kõigile Kaubanduskoja liikmetele.

SERHTO PROJEKT OÜ

(HARJU METALL)

Oleme metalliga tegelev ettevõtte Serhto Projekt OÜ kaubamärgiga HARJUMETALL. Meie tegevusvaldkonnad on: roostevabad tööpnad, konstruktsioonid, pakkeseadmete valmistamine, seadmete projekteerimine, roostevabast metallitööd, roostevaba keevitamine, freesimis- ja treimistööd, üld-metallitööd, sisuliselt tähendab see seda, et suudame teha kõike, mis puudutab metalli. Otsime Kaubanduskoja liikmeskonna hulgast koostööpartnereid. Pakume Kaubanduskoja liikmetele soodsamaid metallitöid Eestis. Meie nimekaimad koostööpartnerid on näiteks Paulig Baltic ja Santa Maria AS.

Lisainfo:

Kalev Viidas

Tel: 601 8707, 5663 8166

Ahto Kadanik

Tel: 55521030

E-post: info@harjumetall.ee

www.harjumetall.ee

OÜ FORTIS KOOLITUS

Meile kuuluv Sotsiaal-Humanitaarinstituut teeb tihedat koostööd Soome Vabariigis vene keeles, 12 korda aastas, välja antava ajalehega „Spektr”. „Spektr” on äri- ja kultuurileht, mis ei avalda poliitilisi materjale. Levitatakse Soome Vabariigis, Vene Föderatsioonis ja Eesti Vabariigis. Eriti populaarne on Peterburi elanike ja Soome Vabariiki külastavate venekeelsete inimeste seas. Tiraaž kolmkümmend tuhat ja enam ajalehte. Ajalehes avaldatu (reklaam oma ettevõttest, informatsioon firma tegevusest, ülevaatlilikud materjalid koostööpartnerite leidmiseks, aga ka ettepanekud oma ettevõttesse investeerimiseks) jõuab kolmes riigis vene keeles suhtlevate äriühingudeni. Ajalehe „Spektr” volitatud esindaja Eesti Vabariigis on Lembit Allingu.

Lisainfo:

Lembit Allingu

Tel: 616 5173, 5646 0678

E-post: lembitallingu@hotmail.ee

Lisainfo: KADRI LIIMAL • Tel: 523 6146 • E-post: kadri@koda.ee

Koostööpakkumised:

- Itaalia maantee pörkepiirdeid, silla- piirdeid, müratõkkeid (puust, terasest, alumiiniumist jne), liiklusmärke ja tarasid valmistav ettevõtte otsib Eestis edasimüüjat ja/või sarnase tegevusalaga ettevõtet, et ühiselt hangetel osaleda.
Kood 2010-11-08-0011
- Läti väga erinevate telkide (peo-, reklaami-, matka- ja peretelgid) ning kasvuhoonete tootja ja müüja otsib edasimüüjat Eestis.
Kood 2010-11-08-0021
- Rootsi kütteseadmete valmistaja on arendanud spetsiaalse kütteseadme (inglise keeles *PTC – Positive Temperature Control heater*), mis hoiab külmal ajal välitingimustes olevaid elektrikappe külmumast. Ettevõtte otsib Eestist tehnilise kogemuse ja elektroonika valdkonna müügiõnustajad edasimüüjat.
Kood 2010-10-08-001
- Prantsuse mööblilikundamise, -arendamise ja paigaldamisega tegelev firma otsib vastastikuseks koostööks kontakti mööblitootjatega.
Kood 2010-10-11-018
- Saksa nõudepesumasinaid tootev, müüv ja hooldav ettevõtte pakub end hooldusfirmaks ja partneriks ettevõtetele, kes müüvad hilisemat tehnilist hooldust vajavaid masinaid Saksamaale.
Kood 2010-10-21-021
- Serbia kogemustega turismiettevõtte otsib koostööd teiste turismibüroodega Euroopast.
Kood 2010-10-18-050
- Serbia naiste sokkide tootja otsib edasimüüjaid Euroopast.
Kood 2010-10-26-037



Täpsem info:
ANNIKA METSALA
Tel: 604 0091
E-post: annika.metsala@koda.ee

Riigihanketeated:

ROOTSI

- Lauanõude hange sisaldades tarvikuid nagu savinõud, klaas, kruusid, köögitarvikud, taldrikud, söögiriistad. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 14.12.2010. **Kood 3412**
- Mitmesugused toruliitmikud seonduvalt kütusega (originaalkeeles täpsustus: 358857-A1815135 Övergångskopplingar för drivmedel). Tähtaeg 10.12.2010. Pakkumiste esitamine võimalik rootsi ja inglise keeles. **Kood 3413**
- Laotstarbeliste telkide hange. Pakkumiste esitamine võimalik rootsi ja inglise keeles. Tähtaeg 14.12.2010. **Kood 3414**
- Mitmesuguste toiduainete ostmine (sh lihatoode, toiduained, kuivatatud tooted, sügavkülmutatud tooted, konserveeritud kaubad ja konservitoodeid). Tähtaeg 21.12.2010. **Kood 3415**
- Erinevate jahutus- ja ventilatsiooniseadmete hange (sh soojusvahetid, jahutus- ja külmutusseadmete ja soojuspumpade osad, madaltemperatuurisüsteemid ja -seadmed). Pakkumiste esitamine võimalik rootsi ja inglise keeles. Tähtaeg 15.12.2010. **Kood 3416**
- Erinevate kemikaalide hange – anorgaanilised ja orgaanilised põhikemikaalid, hüdrosiidid kui põhilised anorgaanilised keemilised ained, veetöötuskemikaalid. Tähtaeg 16.12.2010. **Kood 3417**

EESTI

- Otsepostiteenus valjakaartide edastamiseks. Tähtaeg 12.12.2010. **Kood 3418**
- Hange meeste kingade ost-

miseks (Politsei- ja Piirivalveamet). Tähtaeg 22.11.2010.

Kood 3419

- Suure jäätörjeauto-korvtõstuki ostmine. Tähtaeg 10.01.2011. **Kood 3420**
- Microsofti tarkvara hankimine. Tähtaeg 04.01.2011. **Kood 3421**
- Käsitööriistade ostmine. Riigihanke esemeks on käsitööriistade ostmine materjalitöötlemise, lukksepatööde, elektri- ja nõrkvoolupaigaldiste ning elektroonika õppetöökodade sisustamiseks. Tähtaeg 29.12.2010. **Kood 3422**
- Õppetöökodade metallmööbli ostmine. Tähtaeg 28.12.2010. **Kood 3423**
- Laskemoona ostmine (kokku miljon padrunit). Tähtaeg 22.11.2010. **Kood 3424**
- T-särkide ostmine (nt 2012. aastal 35 000 maaväe, 4500 kõrbe, 1000 mereväe T-särki, lisandub 2013). Tähtaeg 07.12.2010. **Kood 3425**
- Kalatoodete ostmine kinnipidamisasutusse. Tähtaeg 26.11.2010. **Kood 3426**

SOOME

(Siseriiklikud hanked, kui pole märgitud teisiti)

- Rahvusvahelist rahalist piirmäära ületav hange: Mobiiltelefonide hange (soovitavalt sarnased mudelid). Hanke orienteeruv maht 300 000 kuni 350 000 eurot. Tähtaeg 30.11.2010. **Kood 3429**
- Värske leiva, saia ja küpsiste hange. Tähtaeg 22.11.2010. **Kood 3430**
- Tulekustutite iga-aastase kontrollteenuse läbiviimine. Tähtaeg 23.11.2010. **Kood 3431**
- Ehitusmaterjalide hange. Tähtaeg 01.12.2010. **Kood 3427**

- Rahvusvahelist rahalist piirmäära ületav hange: Pehme te pabertoodete ja prügikottide hange. 08.12.2010. **Kood 3428**
- Tuletõrjajate erirõivaste hange. Tähtaeg 03.12.2010. **Kood 3432**
- Pagaritooted vanglatele 2011. aasta perioodiks. Tähtaeg 30.11.2010. **Kood 3433**
- Ostetakse 4 kaubikut. Tähtaeg 30.11.2010. **Kood 3434**
- Rahvusvahelist rahalist piirmäära ületav hange: Kaitsetarvikud ja riided (kummikud, veekindlad riided, kaitseriided jms kaitsevarustus). Tähtaeg 16.12.2010. **Kood 3435**
- Suvelillede hange perioodile 2011. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 26.11.2010. **Kood 3436**
- Rahvusvahelist rahalist piirmäära ületav hange: Maalritööd jt seonduvate teenuste hange. Tähtaeg 30.11.2010. **Kood 3437**



Täpsem info:
LEA AASAMAA
Tel: 604 0090
E-post: lea@koda.ee

Vaata kõiki kehtivaid hanketeateid Koja veebilehel www.koda.ee ▶ teenused ▶ valik riigihanketeateid.

| | | | | |
|---------------------|--|-------------------------|-----------|---|
| Harjumaa ja Tallinn | A2B GRUPP OÜ | www.a2bgrupp.ee | 508 3998 | Andmebaaside pidamine. Internetilehekülgede loomine ning nende info- ja andmehaldus. Kaupade müük interneti kaudu. Reklaamindus. Internetiturundus. |
| | AMEERIKA AUTOTEENINDUSE OÜ | www.uscar.ee | 699 9229 | Autode import, eksport ja müük. Autoremont, tarvikute ja varuosade müük. Raudtee hooldussõidukite ehitus ja hooldus. |
| | ERLEX ÖPPEKESKUS OÜ | | 658 5974 | Täiskasvanute koolitus kõikidele ehitusaladele ja metallitööstusele. Seminaride ja kursuste korraldamine. |
| | FLEBU EESTI OÜ | www.flebu.com | 606 1340 | Tööstuslike ventilaatorite tootmine, hooldus ja müük. |
| | GAMMA HOLDING OÜ | | 524 2757 | Investeeringud väärtpaberitesse. Stardikapitali- ja kinnisvara investeeringud. |
| | INTOPEX FORWARD OÜ | | 606 9181 | Veoste ekspedeerimine raudteel. Rongivagunite rent ja ost-müük |
| | ML NOVATOR OÜ | www.arvutid.ee | 650 4920 | Arvutite ja arvuti välisseadmete tootmine, müük ning remondi ja hooldusteenused. |
| | MÖÖBLIMASIN OÜ | www.mooblmasin.ee | 5667 1292 | Eritellimusel mööbli tootmine. |
| | PROMOTION FUND OÜ | www.promotionfund.eu | 5690 1101 | Naftasaaduste tootmine. |
| | RAHA24 OÜ | www.raha24.ee | 662 0503 | Väikelaenude osutamine. |
| | RL-TRANS BALTIC OÜ | | 664 5133 | Rahvusvaheline maanteetransport. Tööjõurent. |
| | TOIDU- JA FERMENTATSIOONI-TEHNOLOOGIA ARENDUSKESKUS AS | www.tftak.eu | 640 8200 | Teadusuuringud toidu biotehnoloogia alal. Tootearendus. Keskkonna biotehnoloogia. |
| | TRANSPORTIR FORWARDING OÜ | www.transportir.ee | 671 5761 | Veoste ekspedeerimine. |
| | WINWINPARTNER OÜ | www.makeyourownsushi.ee | 5647 7181 | Külmutatud sushi eksport. Külmutatud kala ja kalatoodete, lihatoodete eksport. Detailplaneeringud. |
| Ida-Virumaa | NUTIFIKAATOR OÜ | | 506 7018 | Arendusvaldkonna nõustamine ja vastava sisuga koolitus. Leiundusprojektide käivitamine. |
| Jõgevamaa | EESTI VILJASALV AS | www.eviljasalv.ee | 776 6976 | Teraviljade ost-müük. Söödatoorainete ost-müük. Õliseemnete ost-müük. Ladustamisteenused. |
| Läänemaa | SMOKEHOUSE OÜ | www.smokehouse.ee | 551 1382 | Kala suitsutamine ja soolamine. |
| | MARONEST OÜ | www.noavabrik.ee | 501 1687 | Puidust köögitarvikute ja suveniiride tootmine. |
| | ESTRUS STEEL OÜ | www.estrus-steel.com | 5331 5398 | Metallitööd. Keevitustööd. Liivapritsi teenused ja metalli värvimine. |
| Tartumaa | COLUMBIA-KIVI AS | www.columbia-kivi.ee | 735 1352 | Betoonkivide tootmine ja müük. |



Kaubanduskoda

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid
Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad
Tel: 604 0082 • koostööpakkumised

Poliitikakujundamise- ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • Tel: 604 0086 • liikmesuhted
Tel: 604 0088 • avalikud suhted

Teataja toimetis • toimetaja Kadri Liimal • Tel: 604 0085 • E-post: kadri@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk tn 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Ringi 35, 80010 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

Eksporditööride koolitused 2010–2011

Ärihooajal 2010–2011 jätkab Kaubanduskoda juba heaks tavaks kujunenud ekspordivaldkonna koolituste korraldamist. Ajavahemikus september 2010 kuni juuni 2011 viiakse läbi koolitusprojekt „Ekspordivaldkonna koolitused 2010”. Ekspordivaldkonna koolitused on suunatud väikese ja keskmise suurusega tegutsevatele eksporditööridele. Koolitusteemasid on neli, millest mahukaim on kolmepäevane Ekspordiplaani koostamise koolitus. Osalejatele jagavad teadmisi kogemustega lektorid: Juhan Bernadt, Yrjö Ojasaar ja Jakob Saks. Kaasatud on praktikud ettevõtetest.



• **Juhan Bernadt** on ligi 30 aastat tegele-
nud rahvusvahelise müügi-, turunduse- ja
brändijuhtimisega nii suurettvõtetes kui
väiksemates arenevates ettevõtetes üle maa-
ilma. Viimastel aastatel on ta tegele-
nud ettevõtete konsulteerimisega ning ekspordi-
ja turunduskoolituste läbiviimisega Eestis.



• **Yrjö Ojasaar** omandas õigusalase hariduse
Ameerika Ühendriikides, kus praktiseeris
advokaadina ning seejärel tehnoloogia-
ettevõttes partnerina. Tema tänane tegevus
on seotud ettevõtetele era- ja riikliku riski-
kapitali kaasamise, rahvusvaheliste strateegia-
partnerite leidmise ning intellektuaalse
omandi kaitsmise ja arendamisega. Hetkel
töötab Yrjö Ojasaar OÜ-s Advokaadibüroo
Luiga Hääl Mody Boreniuse, kus ta nõustab
innovaatilisi firmasid.



• **Jakob Saks** on pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht. Lisaks on ta aastaid tegele-
nud ettevõtete konsulteerimisega ja koolitamisega, viinud läbi arvukaid ekspordi-
ja messikoolitusi, töötubasid ning õppereise. Ta on edukalt aidanud uutele turgudele nii
Eesti, Taani kui ka Hispaania ettevõtteid. Jakob Saks on koolitus- ja konsultatsiooni-
firmade Talavera Consultores S.L. (Madrid) ja Vihje OÜ (Tallinn) tegevjuht ja omanik.

Lisainfo ja registreerumine:

Lidia Friedenthal • Tel 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee

Haili Kapsi • Tel 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

Registreerumine Kaubanduskoja kodulehe www.koda.ee kaudu.

Koolituste üks päev maksab osalejale 300 krooni/19,17 eurot (hind sisaldab käibemaksu). Osalustasu sisaldab toitlustamist ja seminarimaterjale.



EKSPORDIPLAANI KOOSTAMISE KOOLITUS

Eesmärk on anda eksporditööridele teadmised ja praktilised juhised oma ettevõtte ekspordistrateegia kujundamiseks ja konkurentsivõime tõstmiseks ning ekspordiplaani iseseisvaks koostamiseks ja selle efektiivselt elluviimiseks.

Koolituse viivad läbi Juhan Bernadt ja Yrjö Ojasaar.

Rakvere • Lääne-Viru Maavalitsus (Kreutzwaldi 5) • 2., 3., 9. detsember 2010

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 17., 18., 24. jaanuar 2011

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 21., 22., 28. veebruar 2011 – vene keeles • 14., 15., 21. märts 2011

Jõhvi • Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Jõhvi esindus (Pargi 27) • 3., 4., 10. märts 2011 – vene keeles

VÄLISMESSIKOOLITUS

Eesmärk on luua eeldused ettevõtete ekspordimahtude ja konkurentsivõime suurendamiseks välisurgudel läbi teadliku tegevuse messidel.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 17. jaanuar ja 2. mai 2011 • 4. aprill 2011 – vene keeles

Kuressaare • Kaubanduskoja Kuressaare esindus (Tallinna 16) • 7. veebruar 2011

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 7. märts 2011

MÜÜGIVÕRGUKOOLITUS

Eesmärk on jagada ettevõtjatele praktilisi teadmisi, kuidas arendada ja hallata müügikanaleid sihturgudel: moodustada vajalikku kontaktvõrgustikku, arendada müügivõrku ning kuidas seda saavutada ka piiratud eelarvega.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tartu • Hotell Kantri (Riia mnt 195) • 19. jaanuar 2011

Jõhvi • Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Jõhvi esindus (Pargi 27) • 9. veebruar 2011

Pärnu • Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž (Ringi 35) • 9. märts 2011

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 5. aprill ja 3. mai 2011

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 4. mai 2011

TURU-UURINGUTE KOOLITUS

Eesmärk anda lihtsaid, praktilisi ja reaalses elus kasutatavaid teadmisi info hankimise kohta. Aidata mõista ettevõtte infovajadusi ning anda teadmised ja oskused, kuidas piiratud eelarve puhul need vajadused rahuldada ning turu-uuringute läbiviimisega ise hakkama saada.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 18. jaanuar 2011

Kuressaare • Kaubanduskoja Kuressaare esindus (Tallinna 16) • 8. veebruar 2011

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 8. märts 2011



Kuni 23. jaanuar 2011

JOHN CONSTABLE. Victoria ja Alberti muuseumi kogudest

Väljapanek pakub unikaalse sissevaate Inglise maastikumaali tähe John Constable'i (1776–1837) tööprotsessi, kaardistab kunstniku ajaloolist ja kestvat mõjujõudu ning tänaseni püsivat autoriteeti.

Kellaviietee CONSTABLE'iga

Britipärane pärastlõuna Kumu kunstimuuseumis

Toimub ringkäik näitusel ja teekultuuri tutvustus. Õhtu lõpetab traditsiooniline kellaviietee. Sobilik tööpäeva lõpetamiseks ja sõpradega ajaveetmiseks. Lisainfo tel. 602 6126